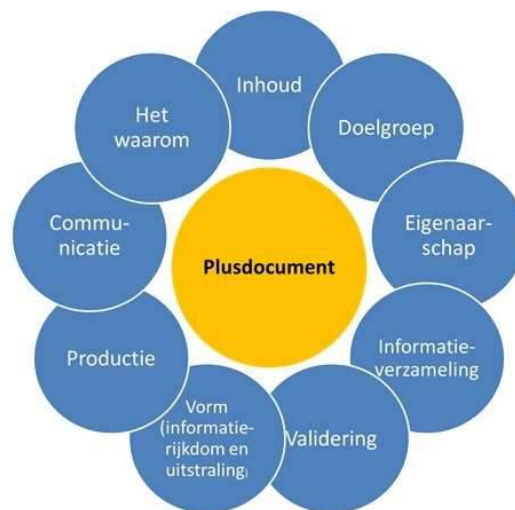

Praktijkvoorbeelden Plusdocument

Veertien scholen leggen in een portretserie uit hoe ze het plusdocument hebben aangepakt aan de hand van negen aspecten.

- Gymnasium Camphusianum, Gorinchem
- Christelijk Lyceum Veenendaal
- De Nieuwste School, Tilburg
- Dr. Aletta Jacobs College, Hoogezand
- Knippenbergcollege, Helmond
- Eerste Christelijk Lyceum, Haarlem
- Lek en Linge, Culemborg
- Metzo College, Doetinchem
- Northgo College, Noordwijk
- Rembrandt College, Veenendaal
- Theresia Lyceum, Tilburg
- Thomas a Kempis, Arnhem
- Twents Carmel College (Lyceumstraat), Oldenzaal
- Ubbo Emmius, Winschoten

Plusdocument Gymnasium Camphusianum, Gorinchem

De negen aandachtspunten

1 Waarom?

De school, het Gymnasium Camphusianum in Gorinchem, vindt het belangrijk dat leerlingen de ruimte krijgen en nemen om meer te doen dan het standaardprogramma en dat leerlingen hun bijzondere talenten tot ontplooiing kunnen brengen, maar wel zo ingericht dat het extra wordt ervaren als facultatief. In de loop der jaren zijn veel leerlingen van het aanbod van de school aan extra's gebruik gaan maken. Zo'n zes jaar geleden heeft de school een inventarisatie van alle activiteiten gestart om deze kant van het onderwijsaanbod zichtbaar te maken en er meer structuur in aan te brengen, met als effect dat de interesse onder ouders en leerlingen toenam. De school is toen ook gestart met het uitgeven van een jaarlijks plusdocument, hier portfolio genoemd, waarin de extra's staan vermeld. Dit plusdocument is permanent in ontwikkeling, zowel inhoudelijk als qua vorm en organisatie.

Het plusdocument is op deze school dus ontstaan (en bestaat al langer) om voor alle betrokkenen structuur in het extra aanbod en de brede vorming te brengen. Een bijdrage leveren aan een soepeler doorstroming naar het vervolgonderwijs (met name doordat de leerling zich beter kan presenteren) en het profileren van de school zijn voor de school mooie bijvangst, maar geen doelen op zich.

2 Voor wie?

Het plusdocument is een document voor alle leerlingen in alle leerjaren. Elk leerjaar krijgt de leerling de gelegenheid om (samen met de mentor) op een verzamelstaat aan te geven aan welke activiteiten de leerling heeft deelgenomen. Dit wordt met het eindrapport aan de ouders toegezonden, voor zover de leerling ook daadwerkelijk aan dergelijke activiteiten heeft deelgenomen. Aan het eind van het zesde leerjaar wordt het geheel getotaliseerd en aan de leerling meegegeven. Op enkele voor alle leerlingen geldende activiteiten na, is deelname facultatief.

3 Wat?

Op het plusdocument komen alle schoolgebonden/schoolgerelateerde of door de school gefaciliteerde extra's. Dat zijn cognitieve programma's die niet op de cijferlijst terecht komen zoals taalcertificaten (Cambridge, Goethe, DELF) Olympiades, Studium Generale, Honoursprogramma van de vereniging van zelfstandige gymnasia. Ook programma gericht op burgerschap (maatschappelijke stage), deelname aan en uitvoeren van bijzondere activiteiten binnen de school (debatgroep, internationale activiteiten) wordt vermeld op het plusdocument. Persoonlijke ontwikkeling krijgt een plek zoals deelname aan de leerlingenraad, hulpmentoraat, medezeggenschapsraad. Bijzondere talenten en prestaties kunnen op aanvraag een plek krijgen op het plusdocument, maar de school hecht eraan dat de kwaliteit uitstijgt boven een 'verrijkte hobby'. LOB-activiteiten worden niet opgenomen, omdat deze behoren tot het standaard en verplichte programma van een school.

Overwegend komen alleen die activiteiten op het plusdocument waar de school een bemoeienis mee heeft gehad: regie, verantwoordelijkheid, faciliterend of ruimte gevend. Op aanvraag kunnen ook externe activiteiten en talenten een plek krijgen: de grens wordt niet scherp getrokken, maar van geval tot geval bekeken. Het komt echter niet vaak voor dat externe activiteiten worden opgenomen.

Competenties worden vooralsnog niet vermeld op het plusdocument, maar de school wil wel gebruik gaan maken van de competentiesystematiek van het Honoursprogramma. Voor de overige activiteiten is het informatie over de competentie waarmee de leerling zich manifesteerde, (nog) niet aan de orde.

4 Eigenaarschap

De school is eigenaar van het plusdocument en neemt de regie in het verzamelen van informatie. De school wil in de komende jaren toewerken naar een aanpak waarbij de regie voor het verzamelen en bijhouden van de informatie voor een groot deel bij de leerling komt te liggen. Om dat te bereiken wil de school eerst nog een stap zetten in de digitalisering van het plusdocument. Zo ontstaat op termijn een scherpere scheiding tussen het portfolio (de verzamelde informatie) waarvan de leerling eigenaar is en het plusdocument waarvan de school eigenaar is en waarvan de stand van zaken jaarlijks aan de ouders wordt meegedeeld.

5 Wijze van verzamelen

De vulling van het plusdocument is op dit moment een gedeelde verantwoordelijkheid voor leerling en mentor. De leerling vult jaarlijks op een document (A4 met standaardaanbod) in wat hij aan activiteiten heeft gedaan en – indien relevant – een concretisering van die activiteit en aantal uren. De mentor verwerkt de informatie in een word-samenvoegbestand, waarna de administratie voor de verwerking zorgt en er een rapportage voor de ouders van maakt. Deze rapportage gaat mee met het eindrapport. Aan het eind van de schoolloopbaan worden alle jaaroverzichten getotaliseerd en door de administratie verwerkt tot een mooi vormgegeven document.

6 Validering

De school neemt voornamelijk activiteiten op die onder verantwoordelijkheid of onder regie van de school hebben plaatsgevonden, of die door de school gefaciliteerd zijn. De informatie wordt door de leerlingen aangeleverd en door de mentoren marginaal getoetst. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van deelnamelijsten die door begeleidende docenten van bepaalde activiteiten zijn opgesteld. Bij bijzondere prestaties buiten de school vindt validering door de mentor plaats. Validering van interne activiteiten wordt dus niet uitgevoerd als een systematische controle.

7 Vorm (informatierijkdom en uitstraling)

De school geeft het plusdocument uit als “Portfolio” van het Gymnasium Camphusianum, op een door de school ontworpen document met serieuze, formele uitstraling. Het plusdocument wordt niet ondertekend. Op het plusdocument (“Portfolio”) worden van de activiteiten de benaming vermeld en het schooljaar waarin deze zijn uitgevoerd met – indien relevant – enkele nadere bewoordingen en hoeveelheid bestede tijd. Een voorbeeld daarvan is de inhoudelijke invulling van het Studium Generale.

8 Productie

Het grootste deel van de praktische werkzaamheden om de gegevens t.b.v. het plusdocument te verzamelen, wordt door de mentoren uitgevoerd. Zij leveren in een Worddocument per leerling de informatie aan. Dat gaat soms om behoorlijk wat activiteiten, maar blijft in de meeste gevallen beperkt tot één of enkele. De administratie verwerkt de informatie en produceert de plusdocumenten op formeel papier. Het einddocument wordt nog een keer ter controle aan de leerlingen voorgelegd voordat het definitief wordt uitgedraaid. Het document wordt plechtig uitgereikt bij de diploma-uitreiking. Het verzamelen van informatie en de productie van de plusdocumenten is ontwikkeld vanaf zo'n zes jaar geleden. De school wil de komende jaren toewerken naar digitalisering en stroomlijning van de procedures en daarmee de beheers- en administratieve last bij de medewerkers verlagen. Onderdeel daarvan is dan dat de leerlingen meer verantwoordelijkheid gaan nemen voor het beheer van het in de toekomst digitale portfolio.

9 Communicatie

De communicatie over het plusdocument is een standaard onderdeel geworden van het schoolgebeuren. Op centrale ouderavonden wordt er aandacht aan besteed, bij open dagen maakt het plusdocument en wat de school te bieden heeft, onderdeel uit van het informatiepakket. Mentoren besteden geregeld aandacht aan het onderwerp. De school hecht eraan naast enkele algemene onderdelen (maatschappelijke stage) deelname aan de activiteiten als facultatief te positioneren. Het tot ontwikkeling brengen van talenten kan immers ook met – bijvoorbeeld – een breder pakket of met een reeks buitenschoolse activiteiten waar de school geen bemoeienis mee heeft. De gekozen structuur met jaarlijks overzicht bij het rapport moet echter borgen dat de school deelname aan extra's stimuleert en waardeert. Ook inhoudelijk is er voortdurend beweging. De school is in het kader van het plusdocument sterk in sport, taal en bèta, en wil de komende tijd ook het aspect van cultuur een plek geven.

10 Ontwikkeltraject

Zes jaar geleden heeft de school geïnventariseerd wat er zoal aan extra's werd gedaan door leerlingen en door de school werd gefaciliteerd. Dat heeft geleid tot de jaarlijkse uitgifte van een "Portfolio", in de huidige terminologie een plusdocument. Dit plusdocument is voortdurend in ontwikkeling. Aan de 'menukaart' zijn steeds weer nieuwe onderdelen toegevoegd, het aantal deelnemende leerlingen is toegenomen, de hoeveelheid activiteiten per leerling groeit. Hiermee is de beheerslast een klus geworden die vraagt om automatisering en het verleggen van verantwoordelijkheden. In die fase is de school nu. Het is de vraag of in de toekomst de school een en ander wil onderbrengen in het schooladministratiepakket, of dat het voldoende is het beheer bij leerlingen te leggen (in een digitaal portfolio) en alleen de praktische verwerking bij de administratie.

De contactpersoon (ambassadeur) is Math Osseforth

Naam:.....

Onderdeel	Invulling	Uren
Klassenvertegenwoordiger		
Hulpmentoraat		
Leerlingenraad		
Medezeggenschapsraad		
Gorinchemse Gymnasiasten Club (GGC)		
Goede Doelen Commissie (GDC) ¹		
Utile Dulci (schoolkantine)		
Aankledingscommissie Camphusianum (ACC)		
SPartacus (schoolkrant)		
Debatclub		
On Stage		
Gay Straight Alliance (GSA)		
Maatschappelijke Stage (MaS) ²		
Internationalisering ³		
Sport ⁴		
Taalcertificaat ⁵		
Deelname Olympiade ⁶		
Studium Generale (SG) ⁷		
Honoursprogramma ⁸		

¹ Edukans, ..

² POVO Plustraject, vluchtelingenwerk, ouderenwerk, ..

³ Duitsland, Frankrijk, Spanje, Zweden, Rusland, Turkije, VS

⁴ Regionale en nationale toernooien (hockey, basketbal, voetbal, volleybal), Olympic Moves, ..

⁵ Cambridge, Goethe, DELF

⁶ Aardrijkskunde, wiskunde, scheikunde, biologie, natuurkunde, EUSO, IJSO

⁷ Cambridge, Spaans, Chinees, film, debating, kunst, MaS, burgerschap, biologie, scheikunde, robotica, sport

⁸ UTalent, PreMed Rotterdam, LAPP-Top Leiden, schoolmodule, ..

Plusdocument Portret Christelijk Lyceum Veenendaal

De negen aandachtspunten

1 Waarom?

Met het plusdocument, dat de school in 2015 voor het eerst aan gediplomeerde leerlingen heeft meegegeven, wil de school bereiken dat leerlingen inzicht hebben in hun eigen talenten, in de extra's naast het reguliere programma en wil de school bereiken dat de leerlingen die extra's duidelijk kunnen maken aan de vervolgstappen in hun eigen leven: vervolgopleiding en arbeidsmarkt. Niet voor niets noemde de school het plusdocument aanvankelijk het C(L)V, het CV van het CLV. Praktisch kon de school met het plusdocument de veelheid aan certificaten bundelen in één document.

Het plusdocument is het zichtbare resultaat van waar de school voor staat: leerlingen zo breed mogelijk opleiden, met zo veel mogelijk extra's, tevens verankerd in de samenleving. De school hecht er dan ook aan dat leerlingen een deel van die extra's invullen door extra's samen met en ten behoeve van anderen. De school gaat ervan uit dat alle leerlingen door het aanbod van de school uiteindelijk meer kunnen tonen dan alleen hun cijferlijst en gaat er daarom ook vanuit dat alle leerlingen een plusdocument kunnen meekrijgen.

2 Voor wie?

Het plusdocument is in 2014 uitgereikt aan alle examenkandidaten die al dan niet gediplomeerd de school hebben verlaten. Dat geldt dus voor leerlingen op alle niveaus (mavo-havo-vwo). In de toekomst verwacht de school het steeds aan alle – ook tussentijds – vertrekkende leerlingen te gaan meegeven.

3 Wat?

Op het plusdocument komen alle schoolgebonden/schoolgerelateerde of door de school gefaciliteerde extra's. Dat zijn in de eerste plaats allerlei bijzondere activiteiten binnen de school (culturele activiteiten zoals orkest, koor, musical), en persoonlijke ontwikkeling zoals tutorschap of peer mediation. Ook cognitieve extra programma's krijgen een plek zoals Olympiades, Goethe Duits, denklessen voor hoogbegaafden, boekhouden. Het programma gericht op burgerschap (maatschappelijke stage) krijgt wel een plek, maar niet de LOB-activiteiten, omdat deze behoren tot het standaard en verplichte programma van een school. Bijzondere activiteiten waarbij de leerlingen in sterke mate verantwoordelijkheid (moeten) dragen, krijgen een plek: bijvoorbeeld de Oegandareis of het zelfroosteren door havoleerlingen om ruimte te creëren voor buitenschoolse onderwijsactiviteiten.

De school heeft tot nu toe vooral als grens gehanteerd dat de school een hoofdrol of zelfs het initiatief in het aanbod gehad moet hebben, maar loopt door het succes van het plusdocument bij de leerlingen wel tegen de vraag op waar de grens zou moeten liggen. Te verwachten is dat in de toekomst ook niet-afgeronde extra vakken vermeld gaan worden, en tevens allerlei initiatieven van leerlingen beloond kunnen worden, zolang de school een heldere bemoeienis gehad heeft met de activiteit: regie, verantwoordelijkheid, faciliterend of ruimte gevend.

Competenties worden niet opgenomen op het plusdocument. Vooralsnog wil de school nadrukkelijk wel toewerken naar een vermelding van competenties, maar op/in het nog te introduceren portfolio. En dus niet op het plusdocument zelf.

4 Eigenaarschap

De school is eigenaar van het plusdocument en neemt de regie in het verzamelen van informatie. In de toekomst wil de school een portfolio voor leerlingen ontwikkelen, waar de leerlingen dan zelf de eigenaar van zijn.

5 Wijze van verzamelen

Op het plusdocument komen plusactiviteiten van de gehele schoolloopbaan. Jaarlijks kiest de leerling in een keuzelijst een of meer activiteiten waaraan de leerling in het betreffende schooljaar wil deelnemen. De leerling vinkt zijn keuzes aan op de website van de school; op een later moment bevestigt de betrokken begeleider (docent, mentor) de deelname. De door de school ontwikkelde digitale module is gekoppeld aan de KWT-module van het schooladministratiepakket waardoor de aangevraagde en uitgevoerde plusactiviteiten jaarlijks vastgelegd worden.

De lijst activiteiten is in feite een vinklijst waarbij de school in sterke mate regisseert. Daarnaast bestaat de mogelijkheid om individuele plussen te benoemen. Tot nu toe is dat nog niet vaak gebeurd, maar de school verwacht dat met de verdere introductie wel vaker initiatieven van leerlingen zullen komen.

6 Validering

De school neemt voornamelijk activiteiten op die onder verantwoordelijkheid of onder regie van de school hebben plaatsgevonden. De informatie wordt bevestigd door functionarissen van de school. Validering vindt dus plaats doordat de aangemelde activiteiten (onderwijs, theater, muziek, maatschappelijke stage) voorafgaand aan het aanleveren van de informatie door de begeleider zijn gevalideerd.

7 Vorm (informatierijkdom en uitstraling)

De school geeft het plusdocument uit op een door de school bewerkt document met serieuze, formele uitstraling, op examenpapier. De directeur en de afdelingsleider ondertekenen. Op het plusdocument worden van de activiteiten de benaming vermeld en het schooljaar waarin deze zijn uitgevoerd, en soms het aantal studielasturen en in enkele woorden een omschrijving. De school wil graag het plusdocument beperkt houden tot een document van één pagina. Toch dringt zich bij de voorbereiding van het tweede jaar van uitgifte al de vraag op of de vrij beperkte informatie op deze vorm van het plusdocument wel voldoende recht doet aan de doelen die de school stelt.

8 Productie

Het grootste deel van de praktische werkzaamheden om de gegevens t.b.v. het plusdocument te verzamelen, wordt door mentoren en docenten uitgevoerd. Zij vinken jaarlijks de namen aan van de leerlingen die hebben deelgenomen aan een activiteit. De ICT-medewerker verzorgt de koppeling met het schooladministratiepakket. De administratie verzorgt tenslotte de productie op formeel papier door op eenvoudige wijze de gevraagde gegevens uit het schooladministratiepakket te halen. De directeur en afdelingsleider ondertekenen en reiken plechtig uit bij de diploma-uitreiking.

9 Communicatie

Alle leerjaren zijn betrokken bij het extra programma waartoe de leerlingen worden uitgenodigd. Mentoren brengen dit onder de aandacht met behulp van een talentenboekje waarin de link naar de website is opgenomen. Op de jaarlijkse ouderavond in het begin van het schooljaar worden de ouders van alle jaarlagen (opnieuw) geïnformeerd. Immers, de school beoogt leerlingen breder op te leiden dan alleen voor het diploma en betreft vanuit deze missie alle betrokkenen daar graag tijdig bij.

10 Ontwikkeltraject

De school gaf al enkele jaren certificaten voor allerlei extra's en had besloten om de leerlingen een school-cv mee te geven: "je ontwikkeling stopt niet na de school". Het sectorakkoord zorgde ervoor dat de term cv werd vervangen door plusdocument. In het schooljaar 2014-2015 heeft de school het plusdocument voor het eerst meegegeven. Dit schooljaar werkt de school aan verdere digitalisering: alle activiteiten zijn per leerjaar beschreven en staan op de website en er ligt een functioneel ontwerp voor de koppeling met het schooladministratiepakket. Voorgenomen is de ontwikkeling van een portfolio voor de leerlingen en de geleidelijke ontwikkeling van competentiebeschrijvingen. De school ziet nog wel een reeks ontwikkel-, gespreks- en verbeterpunten, waaronder met name de vraag wat wel en wat niet op het plusdocument thuishoort als de school ook initiatieven van leerlingen wil honoreren.

De contactpersoon (ambassadeur) is Karin Wouters

Plusdocument

[Redacted]

geboren
te

[Redacted]

heeft gedurende zijn/haar schoolloopbaan deelgenomen aan de hieronder genoemde activiteiten

Activiteit	Omschrijving	Onderdeel / Voldaan j/n
Decemberconcert		Koor
Organisatie Examengala		
Tutorschap	2013-2014	
Talentklas		Kunst & Cultuurklas
Musical	Koor 2011 - 2012 Acteren 2012 - 2013	
Programma Bèta+		Gespleten spiegel
CBBA (organisatie)	Geassisteerd 2013 - 2015	
Maatschappelijke stage BB (20 uur)	Tutorschap 2013 - 2014 in de brugklas	Ja

ondertekening

Plaats
Veenendaal

Datum
2 juli 2015

De afdelingsleider Havo
C.A.S. Zandijk

De sectordirecteur Havo/Vwo
C.L. Wouters, MEL

Plusdocument De Nieuwste School, Tilburg

De negen aandachtspunten

1 Waarom?

De school, De Nieuwste School te Tilburg, beschouwt het diploma voortgezet onderwijs als een prima start voor het vervolg, maar ziet competenties en competentieontwikkeling als voorwaardelijk voor een succesvolle studie en loopbaan. Daarom werkt de school vanaf de brugklas met veel aandacht voor competenties, ingebed in onderwijs en begeleiding. De school wil bereiken dat leerlingen zo goed mogelijk inzicht in de functies van competenties ontwikkelen en zo goed mogelijk zicht krijgen op de eigen competenties.

Met het plusdocument, op de school “Persoonlijk portret” genoemd, wil de school voor de leerlingen zelf zichtbaar maken hoe hun competentieontwikkeling gedurende de schoolloopbaan verloopt en de opbrengst vastleggen: een “diploma met betekenis”. Tevens ziet de school het plusdocument als een geschikt instrument om de visie van de school naar de medewerkers en direct betrokkenen (leerlingen, ouders) te concretiseren en de schoolontwikkeling te stimuleren en te onderhouden. De competenties van leerlingen tot ontwikkeling brengen is één doel; dat leerlingen het plusdocument kunnen gebruiken om bij de entree in het vervolgonderwijs, is een tweede doel. De gekozen vorm biedt de school overigens ook de mogelijkheid om bijzondere talenten van leerlingen te vermelden.

2 Voor wie?

Het plusdocument is een document voor alle leerlingen in alle leerjaren. Elk leerjaar werkt de leerling aan de ontwikkeling van zijn competenties volgens bepaalde routines (bijvoorbeeld werken met denkcirkels; werken met onderzoeksroutines: basiskennis opdoen, eigen leervraag stellen, onderzoek uitvoeren, presenteren, reflecteren). Aan het eind van elk schooljaar krijgt elke leerling een stand van zaken op papier. Aan het eind van het laatste leerjaar wordt het plusdocument als einddocument opgemaakt en aan de leerling meegegeven.

3 Wat?

Op het plusdocument (“Persoonlijk portret”) dat aan het eind van de schoolloopbaan aan de leerling wordt meegegeven, wordt in de eerste plaats een competentieprofiel van de leerling in woorden en grafisch weergegeven. Het gaat om het vijfde competenties onderzoek doen, samenwerken, betrouwbaarheid, presenteren, reflecteren. De competenties worden nader uitgewerkt in indicatoren of uitingsvormen waarin zij bij de leerling tot uitdrukking komen. Het plusdocument (“Persoonlijk portret”) bevat ook een reflectie van de leerling en van de mentor op de schoolloopbaan. Als tweede inhoudselement vermeldt het plusdocument (“Persoonlijk portret”) talenten en vaardigheden van de leerling en activiteiten waar de leerling aan deelgenomen heeft. Dit zijn hoofdzakelijk schoolgebonden/schoolgerelateerde of door de school gefaciliteerde extra's. Het kan gaan om cognitieve programma's die niet op de cijferlijst terecht komen zoals taalcertificaten (Anglia, DELF), maar ook om deelname aan en het uitvoeren van bijzondere activiteiten binnen de school (debatclub, beleggingsclub, dag van de technologie, dag van de creatie, deelname aan bezinningsdagen of studiedagen). Niet cognitieve, persoonlijke ontwikkeling krijgt een plek zoals deelname aan de leerlingenraad, de medezeggenschapsraad e.d.

De school vertrekt vanuit de gedachte dat activiteiten op het plusdocument komen waar de school een bemoeienis mee heeft gehad: regie, verantwoordelijkheid, faciliterend of ruimte gevend. De geldt in de eerste plaats voor de competenties, maar ook voor talenten en activiteiten. De school ziet het

pluSDocument (“Persoonlijk portret”) echter ook als een showcase van de leerling op het moment van diplomering. Waar de grens tussen binnen en buiten moet liggen, is onderwerp van gesprek.

4 Eigenaarschap

De school is eigenaar van het pluSDocument en neemt de regie in het verzamelen van informatie. Zowel de leerling als de mentor dragen bij aan de informatie. Hiervoor worden verschillende portfolio’s gebruikt; de school werkt het komende jaar aan de transitie naar een portfolio dat meer mogelijkheden biedt voor het bijhouden van 21^e-eeuwse vaardigheden en het opstellen van een showcase gemakkelijker maakt. De school maakt een duidelijk scheiding tussen het portfolio (de verzamelde informatie) waarvan de leerling eigenaar is en het pluSDocument (“Persoonlijk portret”) waarvan de school eigenaar is. Weliswaar bevat het pluSDocument ook een eigen tekst van de leerling (een reflectie op de schoolloopbaan), toch is het de school die het competentieprofiel opstelt, zowel aan het eind van de schoolloopbaan als tussentijds aan het eind van een schooljaar.

5 Wijze van verzamelen

De informatie voor het pluSDocument (“Persoonlijk portret”) wordt via twee lijnen verzameld. De eerste lijn is die van het mentoraat. De school beschikt over een intensief mentoraat, begeleiders met als kerntaak en dikwijls als enige taak, de persoonlijke begeleiding van leerlingen en de (niet inhoudelijke) begeleiding van onderwijsprocessen. In de onderbouw werkt de leerling aan diverse grote projecten waarin reflecties, beoordelingen, presentaties en eindproducten een plek krijgen. Tevens werkt de leerling met behulp van bepaalde testen, bijvoorbeeld Belbins teamrollen, aan het ontwikkelen van zelfinzicht. Producten, reflecties e.d. worden in een portfolio bewaard. De school verwacht ernaar toe te werken dat de mentor op gezette tijden de competentieontwikkeling bespreekt en beoordeelt en daarvan verslag doet aan het eind van het schooljaar. Overigens schrijft ook de leerling zelf een beoordeling. In de bovenbouw wordt dit proces verder verdiept, waarbij de school zoekt naar een manier om niet alleen de mentor, maar ook de docent (expert) een rol te geven. De tweede lijn is het creëren van een overzicht van bijzondere talenten, vaardigheden en deelname aan activiteiten. Deze worden geïnventariseerd aan het eind van de schoolloopbaan, waarbij de leerling de informatie aanlevert en onderbouwt met een certificaat of andere wijze van onderbouwing. De mentor verwerkt deze informatie, waarna de administratie voor de verwerking zorgt en er het pluSDocument (“Persoonlijk portret”) van maakt op een mooi vormgegeven document.

6 Validering

Het competentieprofiel wordt door de school opgesteld op basis van jarenlange begeleiding door de mentor en zelfreflecties van de leerling. Wat betreft de bijzondere talenten, vaardigheden en deelname aan activiteiten, neemt de school voornamelijk zaken op die onder verantwoordelijkheid of onder regie van de school hebben plaatsgevonden, of die door de school gefaciliteerd zijn. De informatie wordt door de leerlingen aangeleverd en door de mentoren marginaal getoetst. Bij bijzondere prestaties buiten de school vindt validering door de mentor plaats.

7 Vorm (informatierijkdom en uitstraling)

De school geeft het pluSDocument uit als “Persoonlijk portret” van De Nieuwste School, op een door de school ontworpen document met serieuze, formele uitstraling. Het pluSDocument wordt ondertekend door de rector en door de leerling en mentor. Het pluSDocument (“Persoonlijk portret”) is een informatierijk document. Onderdelen zijn een algemene introductietekst van de rector, een profieltekst van de leerling met foto, woordwolk en een passend citaat met enkele persoonlijke woorden van de mentor. Vervolgens vermeldt het pluSDocument de score op de leervaardigheden (competenties in een

diagram met enige toelichting) en ten slotte worden van de activiteiten de benaming vermeld en het schooljaar waarin deze zijn uitgevoerd.

8 Productie

Het grootste deel van de praktische werkzaamheden om de gegevens t.b.v. het plusdocument te verzamelen, wordt door de mentoren uitgevoerd. Zij zorgen voor de beoordeling van de competenties en samen met de leerling voor de selectie van de gegevens voor het plusdocument. De administratie verwerkt de informatie en produceert de plusdocumenten op formeel papier. Het einddocument werd tot nu toe niet, maar wordt naar verwachting in de toekomst wel nog een keer ter controle aan de leerlingen voorgelegd voordat het definitief wordt uitgedraaid, op de tekst van de mentor na. Het document wordt plechtig uitgereikt bij de diploma-uitreiking. Voor het verzamelen van de informatie en het produceren van de showcase wordt een portfolio gebruikt. De school verwacht niet dat de school in de toekomst de informatie in het schooladministratiepakket gaat opslaan.

9 Communicatie

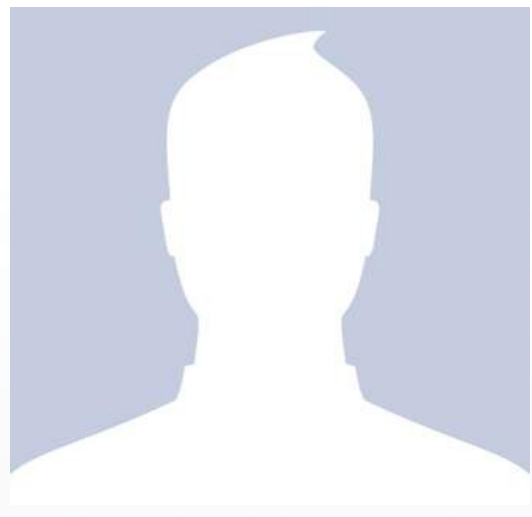
De communicatie over het plusdocument (“Persoonlijk portret”) is een standaard onderdeel van het schoolgebeuren. Mentoren besteden er in mentorlessen aandacht aan, op bijeenkomsten van medewerkers komt het thema aan de orde, evenals op de oudergesprekken. Het gaat daarbij niet om het plusdocument op zichzelf, maar om competentieontwikkeling die daaraan ten grondslag ligt. Twee maal per jaar ontvangen ouders een digitale vorm en aan het eind van het jaar een papieren vorm van het plusdocument (“Persoonlijk portret”). Een link naar het portfolio wordt meegegeven. De gekozen structuur met drie maal jaarlijks aandacht voor het persoonlijk portret moet borgen dat de aandacht voor de competenties breed gedeeld is en blijft.

10 Ontwikkeltraject

De school is tien jaar geleden opgericht en heeft na de pioniersfase enkele jaren geleden een aantal aanpassingen doorgevoerd. Ook het plusdocument (“Persoonlijk portret”) heeft praktische aanpassingen ondergaan, maar de structuur is in de kern gelijk gebleven. De komende tijd werkt de school aan het onderbrengen in een rijkere portfolio-omgeving, het versterken van de rol van de docenten (experts) in de bovenbouw bij de begeleiding en het opnemen van talenten en activiteiten. Zo is dit plusdocument voortdurend in ontwikkeling.

De contactpersoon (ambassadeur) is Caecile van Gorp

Persoonlijk Portret

Met trots geven wij jou dit persoonlijk portret. Trots zijn we op jou omdat we samen hebben mogen werken aan een boeiende en inspirerende zoektocht naar onderwijs waarin de verwondering centraal staat.

Je hebt ontdekt dat leren niet (alleen) uit boeken komt. Leren begint bij een goede sfeer, een veilige omgeving, en vanuit het gevoel dat ook jij een mens bent die talent heeft.

Dit uitdrukken in cijfers vinden wij maar een armoedige weerspiegeling van wat jij echt waard bent. Daarom bieden wij je met genoegen, naast de cijferlijst en het diploma, een persoonlijk portret aan. Een portret dat jij zelf vorm hebt gegeven in de jaren dat je hier op DNS was, elk jaar ben je meer gevormd en dat zie terug je in jouw persoonlijke portret.

Op school zitten de mensen die samen de wereld vormen. Mensen die elkaar opvoeden, oplossingen verzinnen, doorlopend kansen bieden, troost bieden. Je hebt je gewapend met een brede ontwikkeling, met basisvaardigheden, een open hart en een kritisch verstand. Wij hebben het onderwijs niet op de toekomst aangepast, maar hebben je de tools geboden om straks elke toekomst aan te kunnen. Nu kun je open blijven staan voor nieuwe ontwikkelingen en levenslang blijven leren van en met elkaar in openheid en vertrouwen.

Pak die ruimte voor je individuele ontplooiing en ontwikkeling, dan ga je een mooie toekomst tegemoet. Succes!

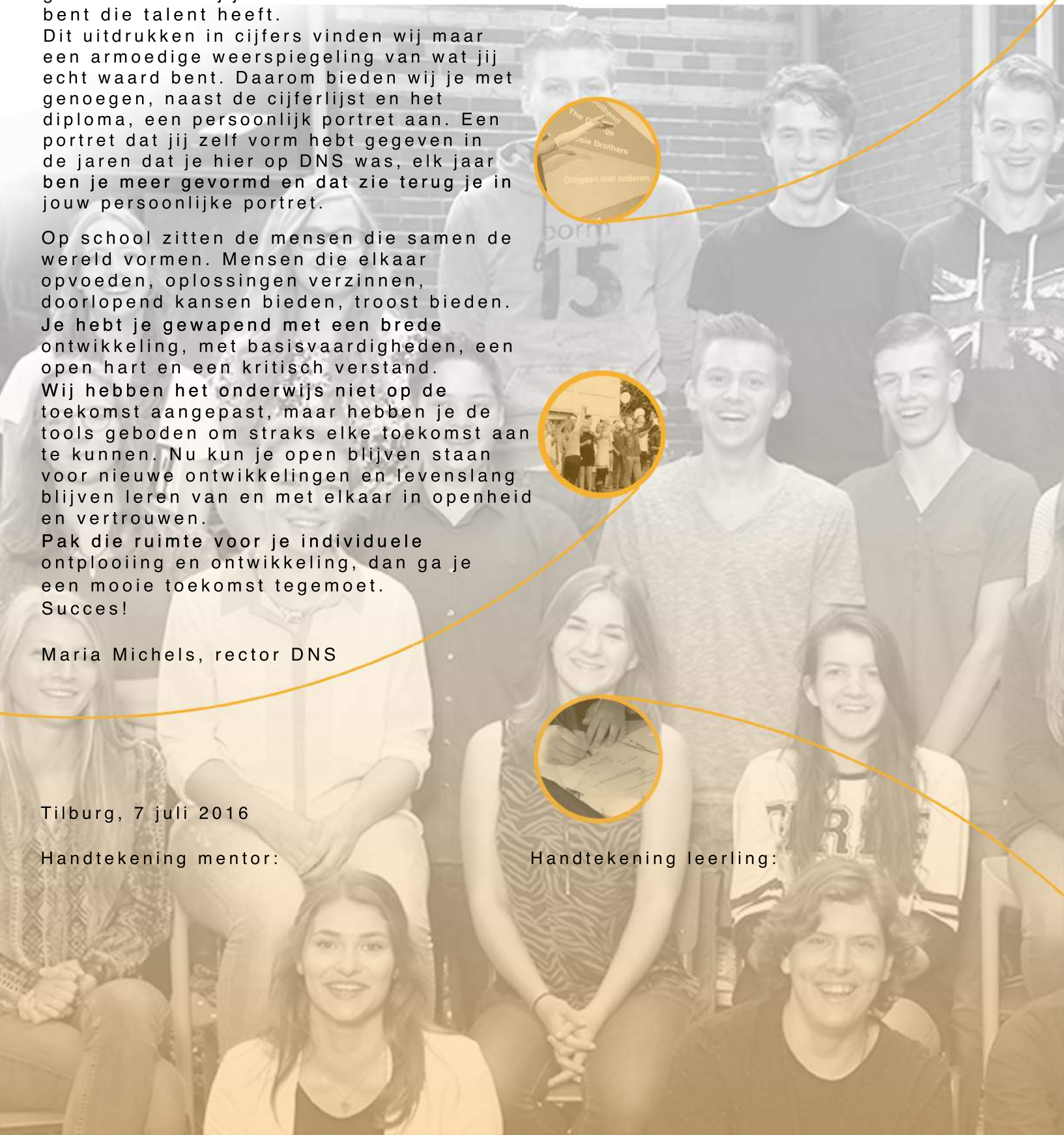
Maria Michels, rector DNS

Tilburg, 7 juli 2016

Handtekening mentor:

B= beginner
O= opkomend
G= gevorderd
E= expert

Plusdocument Portret Dr. Aletta Jacobs College, Hoogezand

De negen aandachtspunten

1 Waarom?

De school werkt sinds 2015 aan een pilot om aan een deel van de leerlingen een plusdocument meegeven. Hiermee wil de school dat deze leerling zijn of haar unieke kanten kan laten zien en dat als nadrukkelijke aanvulling op het diploma en de cijferlijst, die als documenten immers vooral een weerslag zijn van de cognitieve ontwikkeling van het kind. De leerling kan het plusdocument gebruiken in de buitenwereld buiten de school, bijvoorbeeld voor een vervolgopleiding, een stage- of werkplek, een bijbaan of bijzondere activiteit. Hiermee staan de perspectieven 'leerling' en 'samenleving' centraal, niet het perspectief 'school'.

2 Voor wie?

In de pilotfase is het plusdocument bedoeld voor leerlingen (havo of vwo) die de school verlaten en bijzondere extra dingen hebben gedaan of geleerd en deze vermeld willen hebben. De pilot dient informatie op te leveren of deze vorm voor alle schoolsoorten bruikbaar is, verbreding mogelijk is en zodoende voor meer leerlingen functioneel kan zijn. Tevens willen we nagaan of het plusdocument ook door de leerlingen als een echte meerwaarde wordt ervaren.

3 Wat?

Op dit moment zullen op het plusdocument ten hoogste zes bijzondere activiteiten geplaatst worden. Vooralsnog is voor dit beperkte aantal gekozen om zodoende tot een selectie van daadwerkelijk bijzondere zaken te komen. Geëvalueerd zal worden of deze begrenzing voldoende ruimte biedt.

Het idee is dat de leerling in overleg met de mentor bepaalt welke activiteiten op het plusdocument komen, zolang deze maar uitgevoerd zijn in de tijd van inschrijving aan de school.

Op het plusdocument komen 'prestaties die naast het verplichte curriculum' zijn uitgevoerd. Dat kunnen cognitieve programma's zijn die niet op de cijferlijst terecht komen, maar ook aspecten van persoonlijke ontwikkeling, burgerschap, competenties en vaardigheden. Het kunnen schoolgebonden, schoolgerelateerde of door de school gefaciliteerde activiteiten zijn zoals het Junior Honoursprogramma Hanzehogeschool, Cambridge English, masterclass Pedagogische Wetenschappen, maar ook niet-schoolgebonden activiteiten zoals bijvoorbeeld hockeytrainer C1. Persoonlijke ontwikkeling kan een plek krijgen zoals deelname als assistent aan een brugklaskamp, of lidmaatschap van de MR. Ook voor bijzondere talenten en prestaties is een plek, zolang deze echter wel met een tastbare prestatie getoond kunnen worden.

Samengevat kun je zeggen dat er activiteiten op het plusdocument komen waarvan de leerling vindt dat die toegevoegde waarde hebben voor zijn of haar presentatie aan de buitenwereld.

Competenties worden waar mogelijk opgenomen bij de activiteiten die op het plusdocument staan vermeld. Ook de hoeveelheid bestede tijd wordt vermeld op het plusdocument. De school gaat ervan uit dat alleen activiteiten die met goed gevolg zijn afgerond, worden opgenomen.

4 Eigenaarschap

Ook al ligt het eigenaarschap van het plusdocument bij de school, de vulling daarvan is nadrukkelijk een gedeelde verantwoordelijkheid van school en leerling. De school valideert en geeft het document uit, maar van de leerling wordt een actieve bijdrage verwacht aan het opbouwen en aanleveren van de informatie (de activiteiten) voor het plusdocument. De school hecht eraan op deze wijze de leerlingen

medeverantwoordelijk te maken en te houden voor de presentatie van wat uiteindelijk hun eigen unieke persoonlijkheid is.

5 Wijze van verzamelen

Het plusdocument hangt nauw samen met een door de decaan ontwikkelde tool, het portfolio met de titel Droomloopbaan. In dit portfolio verzamelt de leerling informatie. De leerling is eigenaar van het portfolio. Het portfolio is niet verbonden aan het schooladministratiepakket, maar biedt wel toegang tot de buitenwereld, te bepalen door de leerling. Het portfolio Droomloopbaan kan drie types cv's produceren: één t.b.v. werk of scholing, één t.b.v. LOB, één als plusdocument. Het initiatief voor de aan te dragen activiteiten voor het plusdocument ligt bij de leerling, overigens wel daartoe uitgenodigd door de mentor.

6 Validering

Op het plusdocument worden alleen activiteiten opgenomen op die voldoende onderbouwd, geautoriseerd of gevalideerd zijn. De verantwoordelijkheid om dit vast te stellen ligt bij de school. Het moet gebaseerd worden op door de leerling aangeleverde bewijslast. Leerling en mentor bespreken de keuze van de leerling. In die dialoog kan de mentor ook een kwaliteitscheck uitvoeren. Tevens gaat de mentor na of omvang, omschrijving en focus (zie vorm) correct zijn. De directeur valideert door de ondertekening van het plusdocument.

7 Vorm (informatierijkdom en uitstraling)

De school geeft het plusdocument aan de leerling mee op een document van enkele pagina's met serieuze, formele uitstraling. Directeur en leerling ondertekenen. Op het plusdocument worden op het voorblad samenvattend de maximaal zes gekozen activiteiten genoemd en de vermelding dat 'de leerling heeft aangetoond naast het verplichte curriculum deze prestaties te hebben geleverd'. Op de vervolgbleden worden per activiteit de volgende aspecten vermeld: benaming activiteit; periode; studielast; autoriteit die heeft gevalideerd; focus (kennis, competenties of persoonlijke ontwikkeling); aanwezigheid van een afzonderlijk certificaat; beschrijving in maximaal zestig woorden.

8 Productie

In de pilot is voorgenomen dat het grootste deel van de praktische werkzaamheden om de gegevens t.b.v. het plusdocument te verzamelen door de mentoren en door de administratie wordt uitgevoerd. Nadat de mentor met de leerling tot overeenstemming is gekomen over de activiteiten die op het plusdocument geplaatst gaan worden, wordt het plusdocument gegenereerd. De decaan verzamelt de plusdocumenten en neemt (in de pilot) het initiatief om samen met de administratie te zorgen voor het afdrukken op formeel papier, waarna de directeur kan ondertekenen en plechtig kan uitreiken uit bij de diploma-uitreiking.

9 Communicatie

De communicatie met betrekking tot het plusdocument (als uitvloeisel van LOB) is een belangrijk element. De mentor is hierin de cruciale factor: deze heeft met de leerling de gesprekken over LOB en dus ook over de vraag welke plusactiviteiten door de leerling op het plusdocument geplaatst kunnen worden. Dat verlangt van de decaan (zoals dat op deze school is geregeld) een zekere alertheid naar de mentoren om regelmatig aandacht te vestigen op het werken met het portfolio Droomloopbaan en leerlingen tijdig, indien nodig, tot het verkrijgen van ondersteunende documenten aan te zetten. Van de mentoren wordt verwacht dat zij, nadat zij met de leerlingen tot overeenstemming zijn gekomen over de activiteiten die op het plusdocument geplaatst gaan worden, het document genereren en aan de decaan doen toekomen. Dat verlangt van de decaan initiatieven om deze taak onder de aandacht van de mentoren te brengen en te houden.

In de communicatie met de buitenwereld en met de ouders speelt het plusdocument tot nu toe geen rol.

10 Ontwikkeltraject

De decaan heeft enkele jaren gewerkt aan de ontwikkeling van dit plusdocument als onderdeel (of liever: uitkomst) van een nieuwe LOB-aanpak. De decaan heeft een jaar gewerkt aan de opzet voor een nieuwe aanpak van LOB en aan de uitgangspunten voor het instrument Droomloopbaan. Vervolgens is anderhalf jaar gewerkt aan de daadwerkelijke constructie van het instrument. Dit schooljaar wordt gebruikt om als pilot met een groep leerlingen de nieuwe LOB-aanpak uit te proberen waarin de decaan samen met de mentoren een grote rol vervullen en de leerlingen meer dan voorheen eigenaar zijn van het opbouwen van een school-cv. Op basis van de pilot wordt t.z.t. besloten of en op welke wijze verbreding binnen de school (als uitvloeisel van de nieuwe LOB-aanpak) uitgevoerd kan worden.

De contactpersoon (ambassadeur) is Marc Drenth

Dr. Aletta Jacobs College

Marc Drenth

Heeft aangetoond naast het verplichte curriculum in elk geval de volgende prestaties te hebben geleverd.

Brugklaskamp Assistent

Cambridge Engels

Hockey trainer DASH jongens C1

Masterclass Pedagogische Wetenschappen bij RUG

Junior Honoursprogramma NG Profiel Hanzehogeschool Groningen

Handtekening Directeur

Handtekening Leerling

Plusdocument deel A

Uitgegeven door het *Aletta Jacobs College te Hoogezand*

Activiteit	Brugklaskamp assistent
Periode	2013-2014
Studielast	120 Studielasturen
Autoriteit	Directeur Havo/Vwo Dr. Aletta Jacobs College
Focus	☐ Kennis ☒ Competenties ☒ Persoonlijke ontwikkeling
Bijlage	Bijlage 1
Beschrijving	Tijdens het brugklaskamp heeft een brugklaskamp assistent de functie van klassen assistent. Samen met een mentor is de assistent verantwoordelijk voor het begeleiden van een nieuwe brugklas. Een assistent functioneert zelfstandig en is het eerste aanspreekpunt voor de nieuwe brugklassers. De totale prestatie bestaat uit het opbouwen van een kamp, de uitvoering en het afbouwen.

Activiteit	Cambridge Engels
Periode	2011-2014
Studielast	500 Studielasturen
Autoriteit	Cambridge English First (FCE)
Focus	☒ Kennis ☐ Competenties ☒ Persoonlijke ontwikkeling
Bijlage	Bijlage 2 (Diploma Cambridge English First [FCE])
Beschrijving	A Cambridge English: First (FCE) Qualification proves you have the language skills to live and work independently in an English-speaking country or study on courses taught in English. This exam is the logical step in your language learning journey between, Cambridge English: Preliminary (PET) and Cambridge English: Advanced (CAE).

Plusdocument deel A

Uitgegeven door het *Aletta Jacobs College te Hoogezand*

Activiteit	Hockey Trainer DASH Jongens C1
Periode	2013-2014
Studielast	120 Studielasturen
Autoriteit	Voorzitter Jeugdbestuur Hockey Vereniging DASH
Focus	√ Kennis √ Competenties √ Persoonlijke ontwikkeling
Bijlage	Bijlage 3 (Club certificaat)
Beschrijving	Marc was in het seizoen, 12/13 - 13/14, trainer en coach van Jongens C1. Hij opereerde zelfstandig en was eindverantwoordelijk voor de training, de wedstrijden en de progressie van onze Jongens C1. Hij heeft via de club een cursus scheidsrechter gevolgd en de cursus voor beginnend hockey trainer.

Activiteit	Master Class Pedagogische Wetenschappen bij RUG
Periode	2013-2014
Studielast	20 Studielasturen
Autoriteit	Scholieren Academie Rijksuniversiteit Groningen
Focus	√ Kennis ☐ Competenties ☐ Persoonlijke ontwikkeling
Bijlage	Bijlage 4 (Certificaat)
Beschrijving	Het doel is kennismaken met de wetenschappelijke benadering van pedagogiek en onderwijskunde. Je krijgt een eerste indruk hoe de studie Pedagogische Wetenschappen op de Universiteit wordt gegeven en getoetst.

Plusdocument deel A

Uitgegeven door het *Aletta Jacobs College te Hoogezand*

Activiteit	Junior Honoursprogramma NG Profiel
Periode	2014-2015
Studielast	40 Studielasturen
Autoriteit	Hanzehogeschool Groningen
Focus	☒ Kennis ☐ Competenties ☐ Persoonlijke ontwikkeling
Bijlage	Bijlage 5 (Certificaat)
Beschrijving	De junior honoursprogramma's dagen deze talenten uit het maximale uit zich zelf te halen. En stimuleren hen een studie te kiezen waarin ze hun talenten optimaal kunnen ontwikkelen. Ze mogen fouten maken en door vallen en opstaan ontdekken of ze de ambitie en de drive hebben door te gaan. Dag zesjescultuur, welkom ambitie en topprestaties.

Plusdocument Knippenbergcollege, Helmond

De negen aandachtspunten

1 Waarom?

De school werkt al geruime tijd aan onderwijs dat breder is dan het gangbare cognitieve programma. Zo is de school een technasium, is de school deelnemer aan het programma WON (wetenschapsontwikkeling) en heeft de school in het tweede leerjaar een academische middag voor tweedeklassers onder vermindering van het aantal lessen bij sommige vakken. Op deze middagen krijgen leerlingen theorie over onderzoeken en voeren zij langer lopende onderzoeken uit. Er is op de school hiermee samenhangend nadrukkelijk aandacht voor samenwerkend leren en leren gericht op competentieontwikkeling. Daarnaast verwerven leerlingen diverse certificaten voor extra programma. De school wil het plusdocument inzetten om op schoolniveau het totaal aan plusactiviteiten zichtbaar te maken door alle initiatieven bij elkaar te brengen en wil op leerlingniveau de competentieontwikkeling zichtbaar maken.

2 Voor wie?

Het plusdocument is bedoeld voor alle leerlingen die de school met een diploma verlaten. In de toekomst is het plusdocument bedoeld voor alle leerlingen die de school (dus ook tussentijds) verlaten.

3 Wat?

Het plusdocument van het Knippenbergcollege geeft weer wat de leerling aan plussen heeft laten zien op cognitief vlak, in zijn persoonlijke ontwikkeling en m.b.t. de ontwikkeling van competenties. Het plusdocument wil in ieder geval de competentieontwikkeling zichtbaar maken. De school zal er actief op aansturen dat er plussen van cognitieve aard, van persoonlijke ontwikkeling en van competentiegroei op het plusdocument komen te staan.

4 Eigenaarschap

De school is eigenaar van het plusdocument, maar het verzamelen van de informatie daarvoor is een gedeelde verantwoordelijkheid van leerling en school. De leerlingen werken vanaf de brugklas met een portfolio t.b.v. het ontwikkelen van zicht op de eigen (21e-eeuwse) vaardigheden en beheren de certificaten die zij ontvangen voor bijzondere activiteiten. De leerlingen bepalen uiteindelijk zelf welke elementen wel en niet op het plusdocument geplaatst worden.

5 Wijze van verzamelen

In de eerste twee leerjaren werken de leerlingen tijdens de studielessen aan het ontdekken van en reflecteren op hun eigen talenten, interesses en eigenschappen met name in het licht van de 21st century skills. Deze worden vastgelegd in het portfolio van de leerling. Dit portfolio is deel C van het geheel. In het derde en volgende leerjaar beschrijven de leerlingen hun vaardigheden en voegen daaraan zelfreflecties toe. Deze beschrijvingen kunnen – als de leerling dat wil – een plek krijgen in deel B: een verzameling reflecties en certificaten die later een plek kunnen krijgen op het plusdocument. Ook cognitieve extra's worden vastgelegd in deel B, evenals bijzondere activiteiten m.b.t. hun persoonlijke ontwikkeling. Hieronder vallen bijvoorbeeld Cambridge Engels, de technasium meesterproef, deelname aan de leerlingenraad bovenbouw. De begeleidende docent verzorgt een korte tekst ter toelichting op de inhoud of de competentie die de leerling bij de betreffende activiteit heeft ontwikkeld. Ten slotte bepaalt de leerling welke onderdelen uit deel B op het uiteindelijke plusdocument (deel A) komen.

6 Validering

De school neemt alleen activiteiten op die door de leerling zijn aangedragen en vervolgens door een functionaris van de school van een beschrijving zijn voorzien. Dat zijn doorgaans docenten en mentoren die verantwoordelijk zijn voor het plusprogramma (waaronder technasium en de academische middag) en voor het vastleggen van de zelfreflecties van de leerlingen. Validering vindt dus plaats doordat de begeleiders van de school de plusactiviteiten van een beschrijving voorzien.

7 Vorm (informatierijkdom en uitstraling)

De school geeft het plusdocument uit onder de titel plusdocument op een door de school bewerkt document met serieuze, formele uitstraling. De directeur ondertekent. Op het plusdocument worden de onderdelen van het talentprogramma benoemd en per activiteit de volgende aspecten: benaming activiteit; periode; studielast; autoriteit die heeft gevalideerd; focus (kennis, competenties of persoonlijke ontwikkeling); aanwezigheid van een afzonderlijk certificaat; beschrijving in maximaal zestig woorden.

8 Productie

Het plusdocument wordt in twee stappen 'uitgerold'. Dit schooljaar krijgt een eerste deel van de leerlingen als pilot een plusdocument mee waarop de beschrijvingen van plusactiviteiten door docenten en mentoren wordt geformuleerd. De administratie verzorgt het verzamelen van de beschrijvingen en de verwerking daarvan, en vervolgens de productie op formeel papier, de sectordirecteur tekent en reikt plechtig uit bij de diploma-uitreiking.

9 Communicatie

Het plusdocument zoals de school voor ogen heeft is een ambitieus geheel waarbij competenties van leerlingen inzichtelijk gemaakt worden op een meer gestructureerde manier dan tot nu toe gebeurt. Om dit te realiseren, zal de school intern mentoren en docenten betrekken bij het formuleren van de beschrijvingen van de competenties. Pas als die stap is gezet, start de communicatie over deze wijze van werken naar andere betrokkenen (ouders bijvoorbeeld).

10 Ontwikkeltraject

De school is gestart met de ontwikkeling van het plusdocument en heeft de ontwikkeling daarvan in eerste instantie belegd bij de onderwijsinnovator van de school. De volgende stap is formalisering van de voornemens en inbedding in de schoolprocessen. Voor die stappen neemt de schoolleiding het initiatief. Aangezien het plusdocument op deze school enerzijds een bundeling is van bestaande plusactiviteiten en anderzijds de introductie inhoudt van een manier waarop leerlingen hun eigen ontwikkeling bijhouden en daarop reflecteren, kan het plusdocument in twee fases worden uitgerold: dit jaar wordt het al bestaande vastgelegd, waarbij ook wordt teruggegrepen op projecten die de afgelopen jaren zijn gestart. Er wordt als het ware verzameld aan de achterkant. Daarnaast bouwen leerlingen voortaan het eerdergenoemde C onderdeel vanaf het eerste jaar op, zodat de activiteiten en ontwikkelingen gedurende de hele schoolperiode worden geborgd. Bijvoorbeeld het nieuw ontwikkelde studielesprogramma.

Aan het eind van het huidig schooljaar ontvangen de leerlingen van het vwo het plusdocument met het diploma. De komende jaren zal dezelfde opzet worden geïmplementeerd in zowel havo als vmbo.

De ambitie van de school is om in de nabije toekomst het verzamel- en productieproces te automatiseren. Dit is momenteel in ontwikkeling en de school streeft ernaar hier binnen een jaar mee te werken.

De contactpersoon (ambassadeur) is Ellis van Kemenade-Vervoort

Plus document

van

Piet Knippenberg

Onderdeel waar de kandidaat aan heeft deelgenomen:

vwo Cambridge Engels

Periode	2010-2015
Medewerker	mevr. A. te Riele, dhr. K. Ijzerman
Studielast	200 slu
Organisatie	Cambridge English Language Assessment
Ontwikkeling	Kennis
Beschrijving	In één extra uur per week wordt de leerling voorbereid op het Advanced diploma van Cambridge, hetgeen wordt geaccepteerd door meer dan 20.000 universiteiten en werkgevers over de hele wereld. Het niveau is ERK C1.

Helmond, 6 juli 2016

examensecretaris
T. Strik

directeur
J.H. Schapenk

Plus document

van

Piet Knippenberg

Onderdeel waar de kandidaat aan heeft deelgenomen:

Maatschappelijke Stage

Periode	2015-2016
Medewerker	dhr. H. Arts en dhr P. van Lieshout
Studielast	30 slu per schooljaar
Organisatie	Dr.-Knippenbergcollege, Helmond
Ontwikkeling	Persoonlijke ontwikkeling - LOB
Beschrijving	Maatschappelijke stage is een stage dat bestaat uit vrijwilligerswerk.

Helmond, 6 juli 2016

examensecretaris
T. Strik

directeur
J.H. Schapenk

Plus document
Piet Knippenberg

Onderdeel waar de kandidaat aan heeft deelgenomen:

Pre University College

Periode	2014-2015
Medewerker	dhr. A. Font Freide
Studielast	60 slu per schooljaar
Organisatie	TU/e, Eindhoven
Ontwikkeling	Kennis - Vaardigheden - LOB
Beschrijving	<p>De Collegereeks Energy bestaat uit colleges en practica over het thema Energy. De colleges en practica worden verzorgd door verschillende faculteiten van de TU/e. Faculteiten die deelnemen zijn: Biomedische Technologie, Technische Informatica, Industrial Engineering & Innovation Sciences, Technische Natuurkunde, Werktuigbouwkunde, Electrical Engineering en Bouwkunde.</p> <p>De colleges en practica vinden plaats op de TU/e.</p> <p>Na afloop van de Collegereeks maken de leerlingen een toets over de leerstof die zij bestudeerd hebben.</p>

Helmond, 6 juli 2016

examensecretaris
T. Strik

directeur
J.H. Schapenk

Plus document

van

Piet Knippenberg

Onderdeel waar de kandidaat aan heeft deelgenomen:

Klankbordgroep vwo

Periode	2015-2016
Medewerker	dhr. T. Strik
Studielast	10 slu per schooljaar
Organisatie	Dr.-Knippenbergcollege, Helmond
Ontwikkeling	Persoonlijke ontwikkeling
Beschrijving	In deze klankbordgroep worden de volgende zaken besproken: <ul style="list-style-type: none">- Het beleid van school toetsen op leerlingniveau.- Hoe ervaren leerlingen de organisatie binnen de school?- Hoe ervaren leerlingen het niveau van de lessen, toetsen en de reflectiemomenten?- Welke zaken binnen school kunnen worden verbeterd?

Helmond, 6 juli 2016

examensecretaris
T. Strik

directeur
J.H. Schapenk

Plus document

van

Piet Knippenberg

Onderdeel waar de kandidaat aan heeft deelgenomen:

Debatclub

Periode	2015-2016
Medewerker	mevr. A. van Gameren, dhr. J. Fietelaars en dhr. H. Talbi
Studielast	60 slu per leerjaar
Organisatie	Nederlands Debatinstituut, Het Debatinstituut
Ontwikkeling	Persoonlijke ontwikkeling
Beschrijving	Leerlingen die deelnemen aan de debatclub leren zichzelf beter te presenteren, leren hoe ze moeten argumenteren en leren kritisch te zijn. Eén keer per week komen we bij elkaar om anderhalf uur lang aan verschillende vaardigheden en kennis te werken. Persoonlijke ontwikkeling staat bij de debatclub voorop. Daarnaast nemen de leerlingen deel aan wedstrijden zoals het 'NK Debatteren voor scholieren' en de 'Op weg naar het Lagerhuis'-debatwedstrijd.

Helmond, 6 juli 2016

examensecretaris
T. Strik

directeur
J.H. Schapenk

Plus document

van

Piet Knippenberg

Onderdeel waar de kandidaat aan heeft deelgenomen:

Muziektheater

Periode	2015-2016
Medewerker	dhr. M. Dekker
Studielast	150 slv per schooljaar
Organisatie	Dr.-Knippenbergcollege, Helmond
Ontwikkeling	Persoonlijke ontwikkeling
Beschrijving	Onder professionele leiding werken aan een voorstelling die voor een groot publiek wordt opgevoerd.

Helmond, 6 juli 2016

examensecretaris
T. Strik

directeur
J.H. Schapenk

Plus document

van

Piet Knippenberg

Onderdeel waar de kandidaat aan heeft deelgenomen:

Onderzoek & Ontwerpen op het Technasium

Periode	2013-2016 dhr.
Medewerker	G. Bosmans
Studielast	480 sl
Organisatie	Dr.-Knippenbergcollege
Ontwikkeling	Persoonlijke ontwikkeling
Beschrijving	Op het Technasium van het Dr.-Knippenbergcollege werken leerlingen in groepen aan opdrachten uit de praktijk. Bedrijven en instellingen geven de leerlingen een actuele casus met een beta-technische inhoud. In het examenjaar wordt het vak Onderzoek & Ontwerpen afgesloten met de meesterproef van 120 sl. Leerlingen zoeken zelf een opdrachtgever en formuleren samen het project.

Helmond, 6 juli 2016

examensecretaris
T. Strik

directeur
J.H. Schapenk

Plusdocument Portret Eerste Christelijk Lyceum, Haarlem

De negen aandachtspunten

1 Waarom?

De school wil dat leerlingen (en hun ouders) trots kunnen zijn op wat de leerling heeft geleerd naast het formele curriculum. De school wil ook graag dat leerlingen aan het vervolgonderwijs duidelijk kunnen maken wat zij meer hebben gedaan dan het standaardprogramma. Het profileren van de school is bijzaak; de school benut echter wel de gelegenheid om met het plusdocument zichtbaar te maken dat de school een cultuurprofielschool is, maar voor werving is het plusdocument niet bedoeld.

2 Voor wie?

Het plusdocument is voor alle leerlingen bedoeld. Alle leerlingen (havo-atheneum-gymnasium) kunnen er bij diplomering een ontvangen. Wel wordt er van de leerling een bescheiden activiteit verwacht, namelijk het aangeven van wat de extra activiteiten zijn geweest. Tot nu toe ligt daar een grens: als door een leerling niets wordt aangegeven, ontvangt deze ook geen plusdocument. Overigens kunnen in principe ook tussentijds vertrekkende leerlingen een plusdocument meekrijgen, maar de vraag heeft zich nog niet voorgedaan.

3 Wat?

Op het plusdocument staat deelname aan en uitvoeren van bijzondere activiteiten binnen de school (culturele activiteiten) en het programma gericht op burgerschap (maatschappelijke stage). Ook cognitieve programma's (bijvoorbeeld niet afgeronde extra vakken) worden opgenomen. Persoonlijke ontwikkeling, bijzondere talenten komen niet of slechts zelden op het plusdocument. In de kern komen alleen die activiteiten op het plusdocument waar de school een bemoeienis mee heeft gehad: regie, verantwoordelijkheid, of ruimte gevend (bijvoorbeeld voor activiteiten t.b.v. Laks). De school zoekt nog naar een scherpe formulering. Op dit moment worden bijvoorbeeld LOB-activiteiten niet opgenomen, terwijl die vanuit de visie van de school daar wel bij zouden passen. Anderzijds aarzelt de school bij het opnemen van activiteiten die in de kern tot het standaardaanbod in het onderwijs behoren. Ook voor bepaalde opvallende competenties geldt dat deze (nog) niet worden opgenomen. Hier ligt voor de school een ontwikkelpunt.

4 Eigenaarschap

Ook al ligt het eigenaarschap van het plusdocument bij de school, de school beschouwt de vulling daarvan nadrukkelijk als een gedeelde verantwoordelijkheid van school en leerling. De school heeft de regie over het proces en de inhoud, maar vraagt van de leerling wel een actieve bijdrage. De leerling geeft aan welke activiteiten deze op het plusdocument wil hebben, deels door standaardactiviteiten aan te vinken, deels door zelf zaken aan te dragen. Zonder de activiteit van de leerling komt er naast de maatschappelijke stage en extra gevolgde vakken niets op het plusdocument.

5 Wijze van verzamelen

Op het plusdocument komen plusactiviteiten van de gehele schoolloopbaan. Via een enquête uitgezet in It's Learning wordt leerlingen in de examenklassen gevraagd aan te geven aan welke activiteiten zij hebben deelgenomen en toe te voegen welke activiteiten volgens hen ook op het plusdocument zouden moeten komen. Het verzoek wordt herhaald en tevens door de mentoren onder de aandacht van de leerlingen gebracht. Er vindt geen controle plaats of de juiste gegevens zijn aangeleverd of aangevinkt, wel of de leerling heeft gereageerd. De school hecht eraan uit te kunnen blijven gaan van vertrouwen.

Het verzamelen van de informatie wordt gestimuleerd door mentoren, aangestuurd door de secretaris van het eindexamen met een hoofdtaak bij de administratie van de school. De aangedragen gegevens komen digitaal binnen bij de administratie, worden omgezet in Excel en gecheckt op correcte spelling en verwoording.

6 Validering

De school neemt alleen activiteiten op die onder verantwoordelijkheid of onder regie van de school hebben plaatsgevonden, al is het zeker denkbaar dat op termijn ook extra curriculaire activiteiten met een hele dunne lijn naar de school en bijzondere competenties een plek gaan krijgen. Het vraagstuk van validering doet zich nu niet voor, omdat feitelijk alle aangemelde activiteiten (onderwijs, theater, muziek, maatschappelijke stage) al op een eerder moment zijn gevalideerd.

7 Vorm (informatierijkdom en uitstraling)

De school geeft het plusdocument uit op een door de school ontworpen document met uitstraling die past bij het moderne element in het karakter van de school als cultuurprofielschool. Rector en secretaris van het eindexamen ondertekenen. Op het plusdocument (“Testimonium”) worden van de activiteiten alleen de benaming vermeld, niet omvang of nadere omschrijving.

8 Productie

Het grootste deel van de praktische werkzaamheden om de gegevens t.b.v. het plusdocument te verzamelen, wordt door de administratie uitgevoerd. Het aanjagen gebeurt door de secretaris van het eindexamen en de mentoren. Hoewel een flinke klus aan het eind van het schooljaar, heeft e.e.a. niet geleid tot heroverweging van de inzet van de administratiemedewerkers. Wel wordt overwogen om het binnenhalen van de gegevens van de leerlingen (concreet: het uitzetten van de enquête) aanzienlijk te vervroegen in het schooljaar.

9 Communicatie

De secretaris van het eindexamen zorgt ervoor dat de mentoren en leerlingen worden geïnformeerd. Dat geschiedt onder meer door een mailbericht aan de leerlingen. Op een ouderavond eind maart met het thema eindexamen, brengt de school het plusdocument onder de aandacht van de ouders. De school heeft in het tweede jaar geconstateerd dat het plusdocument (en de verzameling van de gegevens) een onderwerp van gesprek is geworden tussen leerling en ouders en overweegt om dit schooljaar (het derde jaar) de ouders daarover rechtstreeks te benaderen.

10 Ontwikkeltraject

De school heeft in juli voor de tweede keer een plusdocument meegegeven. In het eerste jaar was wel wat zendingswerk nodig om mensen hierin mee te krijgen en actief te krijgen. In het tweede jaar hebben alle leerlingen een plusdocument ontvangen en zoemt het verschijnsel in de aandacht rond. In dit derde jaar wil de school een aantal zaken verder finetunen of aanscherpen. Zie eerder genoemde ontwikkelpunten en overwegingen.

De contactpersoon (ambassadeur) is Nelleke Bouma

TESTIMONIUM VWO 2013-2014

DE RECTOR EN SECRETARIS EINDEXAMEN VAN HET
EERSTE CHRISTELIJK LYCEUM

VERKLAREN DAT

TIJDENS ZIJN/HAAR SCHOOLLOOPBAAN HEEFT DEELGENOMEN
AAN DE VOLGENDE ACTIVITEITEN:

BRUGKLASTHEATER:
2008-2009: HET LELIJKE EENDJE

MASTERCLASS FILM/VIDEO:
MASTERCLASS FILM, SCHOOLJAAR 2012-2013

BRUGKLASSUPPORTER:
SCHOOLJAAR 2011-2012
CPE CAMBRIDGE PROFICIENCY ENGLISH. VANAF 2012 TOT 2014

HAARLEM, JUNI 2014

DE SECRETARIS VAN HET EINDEXAMEN

RECTOR

TESTIMONIUM VWO 2013-2014

DE RECTOR EN SECRETARIS EINDEXAMEN VAN HET
EERSTE CHRISTELIJK LYCEUM

VERKLAREN DAT

TIJDENS ZIJN/HAAR SCHOOLLOOPBAAN HEEFT DEELGENOMEN
AAN DE VOLGENDE ACTIVITEITEN:

BRUGKLASTHEATER:
2008-2009: HET LELIJKE EENDJE

MASTERCLASS FOTOGRAFIE EN DESIGN:
2010, DESIGN
2011, FOTOGRAFIE

GRIMEREN/ORGANISATIE GYMNASIUMDAG:
GRIMEREN 2008
GYMNASIUMDAG 2014

EXAMENSTUNT 2014: POSTER, SCHMINK, VERSIERING, BRAINSTORMEN

HAARLEM, JUNI 2014

DE SECRETARIS VAN HET EINDEXAMEN

RECTOR

Plusdocument Lek en Linge, Culemborg

De negen aandachtspunten

1 Waarom?

De school, Lek en Linge te Culemborg, wil met het plusdocument erkenning geven aan leerlingen voor de zaken waarvoor de leerlingen zich naast het gewone schoolwerk hebben ingezet. Oorspronkelijk werd het plusdocument opgezet vanuit de gedachte toptalenten te waarderen, maar al snel werd na inventarisatie onder docenten en leerlingen besloten om het plusdocument als facultatief document beschikbaar te stellen voor alle leerlingen die extra's hebben gedaan. Het plusdocument is vooralsnog niet bedoeld om de school te profileren en vervult op dit moment geen functie om het schoolbeleid met betrekking tot het extracurriculair leren te ondersteunen. De school ziet het plusdocument evenmin als document ten behoeve van de entree in het vervolgonderwijs, los van een enkel individueel geval. Die functie wordt pas een doel voor de school als het vervolgonderwijs inderdaad gebruik gaat maken van het plusdocument bij de entree. De school wil het plusdocument echter niet beperken tot een instrument dat voornamelijk ten dienste staat van de studiekeuze.

2 Voor wie?

Het plusdocument was in schooljaar 2014-2015 een document voor de examenkandidaten vwo die aan bepaalde activiteiten hadden deelgenomen. Het document is zonder aankondiging bij het diploma gevoegd. Dit schooljaar wordt de examenkandidaat gevraagd om op een lijst (met ca. dertig mogelijkheden) aan te vinken aan welke activiteiten de leerling heeft deelgenomen. Activiteiten die voor alle leerlingen gelden, zoals maatschappelijke stage, worden beschouwd als onderdeel van het standaard curriculum. Zodoende is het plusdocument een facultatief document: niet iedere leerling heeft een van de extra's uitgevoerd en niet iedere leerling die ervoor in aanmerking komt vraagt erom. In de komende jaren wil de locatie hv het plusdocument als facultatief document verbreden naar de havo-afdeling.

3 Wat?

Op het plusdocument komen schoolgebonden/schoolgerelateerde of door de school gefaciliteerde extra's. Dat zijn cognitieve programma's die niet op de cijferlijst terecht komen zoals taalcertificaten (Cert. in Advanced English, IB, DELF, Chinees), boekhouden, Olympiades. Ook deelname aan en uitvoeren van bijzondere activiteiten binnen de school (theaterproducties, muziek) wordt vermeld op het plusdocument. Persoonlijke ontwikkeling krijgt een plek zoals deelname aan de leerlingenraad, uitvoeren van een klassenassistentenschap, 'wie helpt wie' (bijles), debatgroep, bijzonder profielwerkstuk. LOB-activiteiten worden niet opgenomen, omdat deze behoren tot het standaard en verplichte programma van een school. Alleen die activiteiten komen op het plusdocument waar de school een bemoeienis mee heeft gehad: regie, verantwoordelijkheid, faciliterend of ruimte gevend. Op aanvraag kunnen ook externe activiteiten plek krijgen zonder lijn met de school, bijvoorbeeld deelname aan een MOOC. De school denkt na over de vraag of externe activiteiten die niet door de school kunnen worden gevalideerd, een plek kunnen krijgen, bijvoorbeeld in een apart gedeelte. Vooralsnog worden alleen schoolgerelateerde zaken opgenomen.

Competenties worden niet vermeld op het plusdocument, maar de school staat wel open voor het denken daarover.

4 Eigenaarschap

De school is eigenaar van het plusdocument en neemt de regie in het verzamelen van informatie. De school wil in de komende jaren toewerken naar een aanpak waarbij de regie voor het verzamelen en

bijhouden van de informatie voor een groot deel bij de leerling komt te liggen. Om dat te bereiken wil de school eerst nog een stap zetten in de digitalisering van het plusdocument. Opname in het schooladministratiepakket is daarvan een onderdeel.

5 Wijze van verzamelen

De vulling van het plusdocument is op dit moment een gedeelde verantwoordelijkheid van de leerling en de decanen. Op basis van de ervaring van het eerste jaar is de werkwijze voor 2015-2016 als volgt. De leerling in de examenklas ontvangt in maart/april een document (A4 met standaardaanbod) en vult daarop wat hij aan activiteiten heeft gedaan. De decaan verwerkt de informatie in een Excelbestand, maakt er deelnamelijsten van die aan de begeleiders ter controle worden voorgelegd. Knelpunt daarbij is dat leerlingen terugblikken op een schoolloopbaan van vele jaren en de deelname in bijvoorbeeld de onderbouw niet altijd goed is geregistreerd. Het decanaat verzorgt vervolgens de administratieve verwerking naar een Wordbestand. Dat wordt uiteindelijk door de administratie afgedrukt op een mooi vormgegeven document.

6 Validering

De school neemt nagenoeg uitsluitend activiteiten op die onder verantwoordelijkheid of onder regie van de school hebben plaatsgevonden, of die door de school gefaciliteerd zijn. De informatie wordt door de leerlingen aangeleverd en door de decanen en voormalige begeleiders getoetst. Bij bijzondere prestaties buiten de school vindt validering door de decaan plaats.

7 Vorm (informatierijkdom en uitstraling)

De school geeft het plusdocument uit als "Testimonium" van Lek en Linge, op een door de school ontworpen document met serieuze, formele uitstraling. Het plusdocument wordt ondertekend door de rector. Op het plusdocument ("Testimonium") worden van de activiteiten de benaming vermeld en een korte (algemene) toelichting van de begeleider. Indien relevant wordt het schooljaar waarin deze zijn uitgevoerd vermeld. Van externe certificaten (IB e.d.) wordt ook het niveau van de beoordeling vermeld.

8 Productie

Het grootste deel van de praktische werkzaamheden om de gegevens t.b.v. het plusdocument te verzamelen, wordt door de decanen uitgevoerd. Zij vragen de leerlingen om informatie en verwerken deze in excel en vervolgens in een samenvoegbestand in word. De validering van de deelname onder de begeleiders is soms een tijdrovende klus. De administratie verwerkt de informatie en produceert de plusdocumenten op formeel papier. Het einddocument wordt in de toekomst nog een keer ter controle aan de leerlingen voorgelegd voordat het definitief wordt uitgedraaid. Het document wordt bij de diploma-uitreiking aan de leerlingen meegegeven zonder daar extra aandacht aan te besteden. Het is immers een facultatief document: alleen leerlingen die erom hebben gevraagd ontvangen het en niet elke leerling komt er op dit moment voor in aanmerking.

De school wil de komende jaren toewerken naar digitalisering en stroomlijning van de procedures en daarmee de beheers- en administratieve last bij de medewerkers verlagen. De school wil daarom de informatie vanaf de onderbouw gaan bijhouden in het schooladministratiepakket. Onderdeel daarvan is dat de school wil nagaan op welke wijze zij de leerlingen meer verantwoordelijkheid kan geven voor het verzamelen van de informatie.

9 Communicatie

De school heeft het plusdocument onmiddellijk als een waardevol document omarmd en werkt aan een geleidelijke invoering. In het eerste jaar is onder leerlingen van 6vwo geïnventariseerd welke activiteiten op

een plusdocument zouden kunnen komen. Ongeveer twee derde van de leerlingen kwam na deze inventarisatie in aanmerking voor een plusdocument. Op grond daarvan heeft de school het plusdocument meegegeven met de diploma-uitreiking, echter zonder veel ruchtbaarheid. Erkennen van de extra's van leerlingen is één ding, leerlingen geen plusdocument meegeven is een ander en mogelijk teleurstellend, omdat dat niet eerder aan de orde was geweest. In het tweede jaar van uitvoering worden leerlingen eerder benaderd met een inventarisatie, met een uitgebreid overzicht aan activiteiten. Naar verwachting legt de school een concept plusdocument aan de leerlingen voor. Als vervolg verwacht de school inbedding in het schooladministratiepakket, jaarlijks in en na de onderbouw aandacht en registratie van de extra's en dan vanzelfsprekend ook communicatie over aanbod, inhoud en proces naar leerlingen en ouders.

10 Ontwikkeltraject

De school heeft in schooljaar 2014-2015 het plusdocument aangepakt vanuit het thema excellentie en toptalenten. Met docenten en met vwo-leerlingen is besproken en geïnventariseerd wat op een plusdocument zou moeten komen aan welke eisen die vermeldingen zouden moeten voldoen. Uit deze aanpak kwam naar voren dat de school veel aanbiedt aan leerlingen en dat veel leerlingen van de mogelijkheden gebruik maken en dat dat niet beperkt blijft tot een beperkte groep. De ervaringen van het eerste jaar hebben geleid tot een bredere aanpak en administratieve vereenvoudigingen, zoals het standaardformulier dat leerlingen kunnen invullen. De volgende stap is verbreding naar havo en koppeling aan of verwerking in het schooladministratiepakket. Bovendien wil de school toewerken naar een opbouw van het plusdocument vanuit de onderbouw en niet alleen door terug te kijken vanuit de examenklas. Op deze wijze werkt de school aan een geleidelijk invoering van het plusdocument en hoopt de school op een vanzelfsprekende manier meer leerlingen te interesseren voor extra activiteiten. De ontwikkeling naar het vermelden van competenties is een overweging waar de school mogelijk in de komende jaren invulling aan gaat geven.

De contactpersonen (ambassadeurs) zijn Jan-Hendrik de Jonge en Patricia van der Steen

TESTIMONIUM

Sjaak Zwart

Heeft deelgenomen aan:

Talen:

FCE: (First Certificate in English)

Door het behalen van het FCE diploma toont de leerling aan dat hij/zij de Engelse taal beheerst op het B2 niveau van het Common European Framework of Reference (CEFR). Er zijn vijf onderdelen bij het FCE; Speaking, Reading, Writing, Use of English en Listening. Voor het FCE examen kan een leerling een A (180-190), B (173-179) of een C (160-172) halen. Afgerond met een B.

CAE: (Certificate in Advanced English)

Door het behalen van het CAE diploma toont de leerling aan dat hij/zij de Engelse taal beheerst op het C1 niveau van het Common European Framework of Reference (CEFR). Er zijn vier onderdelen bij het CAE; Speaking, Reading/Use of English, Writing en Listening. Voor het CAE examen kan een leerling een A (200-210), B (193-199) of een C (180-192) halen. Afgerond met een B.

IB Certificate English A Language and Literature

Een pre-universitaire opleiding van twee jaar van het International Baccalaureate (IB) waarin leerlingen in het Engels op academisch niveau taal en literatuur bestuderen. Het IB behandelt de leerlingen als native speakers, mensen die Engels als moedertaal hebben. Het programma bestaat uit 4 onderdelen: part 1 and 2: Language in cultural context and language and mass communication, part 3: (literature): texts and context en part 4 (literature) critical study. Het examen is af te leggen op 2 niveaus: Standard Level (SL) en Higher Level (HL).

Sport:

S..... heeft deelgenomen aan een Softbal Clinic.

Theater:

Ik ben Sem

Deze voorstelling stonden de belevenissen van de leerlingen centraal. Hun dromen, teleurstellingen en geluuksmomenten werden verbeeld door middel van scènes, dansen, liedjes en monologen. De inhoud van de voorstelling is compleet tot stand gekomen dankzij de inbreng van de spelers en de regie-assistentes.

Rol: Acteur.

Eenakterfestival

In 2014 is er op O.R.S Lek en Linge een eenakterfestival georganiseerd ipv een musical. Leerlingen zijn hierbij gebied met bijvoorbeeld muziek, toneel, dans, organisatie (productie, pr, decors, kostuums). Zij hebben binnen dit proces veel eigen inbreng en dragen een eigen verantwoordelijkheid voor hun aandeel in de betreffende deeltaak.

Cabaret

*Aan de musical van O.R.S Lek en Linge doen gemiddeld 60 tot 80 leerlingen mee. Zij zijn actief op het gebied van bijvoorbeeld muziek, toneel, dans, organisatie (productie, pr, decors, kostuums). Leerlingen hebben binnen dit proces veel eigen inbreng en dragen een eigen verantwoordelijkheid voor hun aandeel in de betreffende deeltaak.***Rol: Acteur.**

TESTIMONIUM

Fiep Westendorp

Heeft deelgenomen aan:

Talen:

FCE: (First Certificate in English)

Door het behalen van het FCE diploma toont de leerling aan dat hij/zij de Engelse taal beheerst op het B2 niveau van het Common European Framework of Reference (CEFR). Er zijn vijf onderdelen bij het FCE; Speaking, Reading, Writing, Use of English en Listening. Voor het FCE examen kan een leerling een A (180-190), B (173-179) of een C (160-172) halen. Afgerond met een A.

CAE: (Certificate in Advanced English)

Door het behalen van het CAE diploma toont de leerling aan dat hij/zij de Engelse taal beheerst op het C1 niveau van het Common European Framework of Reference (CEFR). Er zijn vier onderdelen bij het CAE; Speaking, Reading/Use of English, Writing en Listening. Voor het CAE examen kan een leerling een A (200-210), B (193-199) of een C (180-192) halen. Afgerond met een A.

IB Certificate English A Language and Literature

Een pre-universitaire opleiding van twee jaar van het International Baccalaureate (IB) waarin leerlingen in het Engels op academisch niveau taal en literatuur bestuderen. Het IB behandelt de leerlingen als native speakers, mensen die Engels als moedertaal hebben. Het programma bestaat uit 4 onderdelen: part 1 and 2: Language in cultural context and language and mass communication, part 3: (literature): texts and context en part 4 (literature) critical study. Het examen is af te leggen op 2 niveaus: Standard Level (SL) en Higher Level (HL).

Sport:

P..... heeft deelgenomen aan een Softbal Clinic.

Theater:

Normaal?!

*Normaal, wat is dat? In deze voorstelling stonden drie families centraal die zich volgens de door hun gecreëerde norm gedroegen en exact hetzelfde deden. Tot de komst van een vreemdeling.... De spelers en muzikanten hebben veel invloed gehad bij het ontstaan van de inhoud van deze voorstelling. De muziekgroep heeft een aantal ritmische patronen gecomponeerd en gespeeld. **Rol: Muziek.***

Run Boy Run

*Drie jongeren maken een spannende, soms ontroerende en komische reis langs vier verschillende werelden. De spelers en regie-assistentes hebben een belangrijke rol gehad in het bedenken, vormgeven en uitschrijven van de vier werelden + verhaallijn. **Rol: Muziek.***

Er is

De aarde is in afwachting van de komst van misschien wel de belangrijkste persoon in haar bestaan. De schrijvers van de wereld moeten bepalen wat zij haar zullen vertellen. Wat zal ze willen weten? Wat mogen ze niet vergeten? Via sociale media, zoals facebook en vanuit documentaires zijn de spelers verhalen gaan verzamelen van jongeren over de hele wereld.

TESTIMONIUM

Pippi Langkous

Heeft deelgenomen aan:

Algemeen:

Bijzonder Profielwerkstuk

Project 'Een grote geschiedenis van de Verenigde Staten'. Inclusief een negendaagse studiereis naar New York en Washington DC, het voorbereiden en geven van een presentatie op locatie, het opzetten en uitvoeren van een eigen onderzoek, het volgen van diverse hoorcolleges en het bestuderen van literatuur en films. Alle ervaringen komen bij elkaar in de theaterproductie 'Freedom is not Free'.

Talen:

FCE: (First Certificate in English)

*Door het behalen van het FCE diploma toont de leerling aan dat hij/zij de Engelse taal beheerst op het B2 niveau van het Common European Framework of Reference (CEFR). Er zijn vijf onderdelen bij het FCE; Speaking, Reading, Writing, Use of English en Listening. Voor het FCE examen kan een leerling een A (180-190), B (173-179) of een C (160-172) halen. **Afgerond met een C.***

CAE: (Certificate in Advanced English)

*Door het behalen van het CAE diploma toont de leerling aan dat hij/zij de Engelse taal beheerst op het C1 niveau van het Common European Framework of Reference (CEFR). Er zijn vier onderdelen bij het CAE; Speaking, Reading/Use of English, Writing en Listening. Voor het CAE examen kan een leerling een A (200-210), B (193-199) of een C (180-192) halen. **Afgerond met een C.***

IB Certificate English A Language and Literature

Een pre-universitaire opleiding van twee jaar van het International Baccalaureate (IB) waarin leerlingen in het Engels op academisch niveau taal en literatuur bestuderen. Het IB behandelt de leerlingen als native speakers, mensen die Engels als moedertaal hebben. Het programma bestaat uit 4 onderdelen: part 1 and 2: Language in cultural context and language and mass communication, part 3: (literature): texts and context en part 4 (literature) critical study. Het examen is af te leggen op 2 niveaus: Standard Level (SL) en Higher Level (HL).

Sport:

M..... heeft deelgenomen aan een Softbal Clinic.

Theater:

Porgy and Bess

Aan een musical van O.R.S Lek en Linge doen gemiddeld 60 tot 80 leerlingen mee. Zij zijn actief op het gebied van bijvoorbeeld muziek, toneel, dans, organisatie (productie, pr, decors, kostuums). Leerlingen hebben binnen dit proces veel eigen inbreng en dragen een eigen verantwoordelijkheid voor hun aandeel in de betreffende deeltaak.

Plusdocument Portret Metzo College, Doetinchem

De negen aandachtspunten

1 Waarom?

De school (vmbo b-k-tl) constateert keer op keer dat diploma en cijferlijst een veel te beperkt beeld geven van wat de leerling in zijn totaliteit kan. Dikwijls heeft de leerling daar zelf onvoldoende zicht op en/of is de leerling niet goed in staat onder woorden te brengen wat deze nog meer kan dan “alleen” presteren in de schoolvakken. Met het plusdocument wil de school (vmbo b-k-tl) bereiken dat de leerling goed zicht heeft op zijn individuele persoonlijke mogelijkheden, daarover buiten de school in gesprek kan gaan (bijvoorbeeld met functionarissen in vervolgonderwijs en arbeidsmarkt) en zo goed mogelijk regie kan voeren over zijn eigen loopbaanontwikkeling. Tevens wil de school met het plusdocument burgerschap en de ontwikkeling van maatschappelijk bewustzijn een integrale plek in de persoonlijke ontwikkeling van de leerling geven. De school is trots op zijn eigen leerlingen en wil graag bereiken dat de leerlingen ook zelf trots zijn op wat zij kunnen. Daarmee wil de school ook bijdragen aan een meer evenwichtig beeld in de samenleving over wat vmbo'ers kunnen en zijn.

2 Voor wie?

Het plusdocument is als onderwijskundig en pedagogisch instrument bedoeld voor alle leerlingen in de school en is dit schooljaar in het tweede jaar van ontwikkeling. De school overweegt om het plusdocument als afgerond document aan de examenleerlingen mee te geven in maart van het examenjaar als zij in gesprek gaan met de vervolgopleiding in de omgeving. Leerlingen kunnen een eerdere versie van het plusdocument ook gebruiken bij bijvoorbeeld stagegesprekken.

3 Wat?

Het plusdocument dat de leerling tegen het eind van de schoolloopbaan meekrijgt, heeft als doel om de leerling in staat te stellen het gesprek te voeren over dat wat de leerling kan, maar wat niet uit de cijferlijst blijkt. Het plusdocument zelf is dan ook niet het doel, maar het ontwikkelproces dat daar drieënhalve jaar aan vooraf gaat. Wat het plusdocument vermeldt, betreft LOB-aspecten, aspecten van burgerschap, van persoonlijke ontwikkeling en cognitieve plussen. De activiteiten worden door de leerling zelf beschreven. Leerlingen kunnen bij diverse onderdelen in eigen woorden hun competentie beschrijven. De competentiemeter zelf (met alle plussen en minnen) wordt echter niet op het plusdocument weergegeven.

4 Eigenaarschap

De school heeft het plusdocument opgezet als een document waarvan de verantwoordelijkheid in sterke mate bij de leerling ligt. Deze maakt de keuze welke onderdelen bij welke deeltherreinen met welke tekst worden vermeld. In de reflectiegesprekken neemt soms ook de mentor of een andere functionaris van de school de verantwoordelijkheid om in gezamenlijkheid tot formuleringen te komen. De achterliggende doelen van het plusdocument en onderliggende structuur in de begeleiding hangen nauw samen met de visie en missie van de school. De school zoekt nog naar de meest passende manier om het uiteindelijk eigenaarschap vorm te geven.

5 Wijze van verzamelen

Het plusdocument hangt nauw samen met een binnen de school ontwikkelde applicatie, het DVS (Doetinchem Volgsysteem). Deze applicatie vervult zowel de functie van portfolio als van plusdocument, waarbij het laatste een bewuste en overwogen selectie vormt van onderdelen uit het geheel. Leerlingen starten voorafgaand aan de entree op school met dit DVS en gebruiken in de loop van de schoolloopbaan dit instrument voor LOB, stages, burgerschap, persoonlijke ontwikkeling binnen en buiten de school.

Doordat mentoren (en docenten) geregeld met de leerling op de inhoud reflecteren (soms meer formeel, soms meer terloops), raakt het plusdocument langzaam met steeds meer informatie gevuld en wordt informatie aangepast. Onderdeel van het DVS zijn ook rapportcijfers, een competentielijst, scores daarop en een analyse daarvan door de leerling zelf (opgesteld in samenspraak met de ouders). Rapportcijfers en competentielijst maken overigens geen deel uit van het uiteindelijke plusdocument.

Voor de basisgegevens (leerling- en klasgegevens) is er een koppeling met het schooladministratiepakket. Voor het overige wordt het DVS al zelfstandige applicatie gebruikt, waaraan overigens ook een module verbonden is voor de stageorganisatie en –begeleiding.

6 Validering

Op het uiteindelijke plusdocument worden onder een aantal thema's activiteiten opgenomen die door de leerling zijn geselecteerd (met een bepaald maximum). Er vindt geen 'formele' validering plaats door de school. Voorafgaand aan de keuze door de leerling hebben vele reflectiegesprekken plaatsgevonden. De leerling is daardoor voldoende in staat om een weloverwogen keuze te maken.

7 Vorm (informatierijkdom en uitstraling)

Het plusdocument is in ontwikkeling en de school verwacht in 2016 in de examenklassen de eerste 'eindproducten' te produceren. Nadat de leerling de keuze heeft gemaakt, kan de school het document printen. Dit krijgt de vorm van een 'boekje' van maximaal 12 pagina's en wordt technisch gezien op eenvoudige wijze geproduceerd. Het document biedt inzicht in door de leerling gekozen beschrijvingen over het eigen talent, de passie, de loopbaankeuzes, de stages, de relatie met de maatschappij en de bijzondere leerervaringen binnen en buiten de school.

8 Productie

Nadat de leerling de keuzes voor de vulling van het plusdocument heeft gemaakt, wordt het plusdocument door de school gegenereerd en gedrukt. De school overweegt nog op welke wijze en op welk moment afronding en productie het meest waardevol zijn: praktisch gezien lijkt het voor de hand te liggen om dat te doen kort voordat de gesprekken met het vervolgonderwijs plaatsvinden; om de doelstelling van trots en zelfrespect te onderstrepen, lijkt het verstandig om het moment van overhandiging echt te markeren. Dat kan ook betekenen, dat naast de eigen keuzes van de leerling ook de handtekening van de directeur een plek krijgt.

9 Communicatie

De communicatie met betrekking tot het plusdocument (als uitvloeisel van de visie en missie van de school) is een belangrijk element. Toekomstige leerlingen maken er direct bij entree al een start mee. Het plusdocument is daarom onderdeel van het gesprek met basisscholen en ouders, en dan niet zozeer als plusdocument, maar als onderwijskundig en pedagogisch doel: de school leidt niet alleen op voor een diploma, maar wil bereiken dat de leerling zichtbaar kan maken dat deze (veel) meer kan dan de cognitieve zaken alleen. Ouders worden tevens betrokken bij de analyse van de competentiemeter (één of meer keren per schooljaar). Mentoren en docenten worden geregeld betrokken bij het thema doordat de school daarmee samenhangende aspecten agendeert. Een daarvan is bijvoorbeeld het voeren van reflectiegesprekken.

10 Ontwikkeltraject

Het DVS is al jaren in ontwikkeling, maar de keuze om dit in te zetten voor de doelen zoals beschreven onder 1, is van meer recente datum. De werkwijze met het plusdocument is nu in zijn tweede jaar. Gestart is in de brugklas; dit schooljaar zijn de tweedeklassers daar dus voor het tweede jaar mee aan het werk. Het

onderbouwteam begint in het werken met het plusdocument routines te ontwikkelen, al blijven reflectiegesprekken een punt van aandacht. In dit schooljaar wil de school als pilot met een aantal bovenbouwdocenten in de vierde klas bereiken dat een groep examenleerlingen een plusdocument samenstelt.

De contactpersonen (ambassadeurs) zijn Hans Baan en Joop Brugman

Je kunt tegenwoordig zoveel worden, dat ik maar blijf wie ik ben!

Plusdocument

Mijn Talent

Ik ben best goed in het ontwerpen van mooie meubels in sketch-up. En dan kan ik ze nog maken ook

Mijn passie

Ik wil het beste worden in het maken van de mooiste meubels en dat iedereen mijn meubels gaat kopen.

My moment outside school

Ik ben door mijn moeder op hockey gezet. Eerst vond ik het niet leuk, Het is best moeilijk om de bal met de stick te verplaatsen. Toch werd ik er steeds beter in en ben nu zelfs Nederlands kampioen. Ik moet nu drie keer per week trainen. Sinds een half jaar geef ik FUNKEY aan de jongste leden.

WELKOM in het Doetinchem Volg Systeem (DVS)

In vier schooljaren bouw je via <http://dvs.metzocollege.nl> een digitale representatie van jezelf op die je als een pdf kunt uitprinten. Gebruik hiervoor zelf gemaakte foto's en teksten. Bespreek steeds met je ouders/verzorgers en je mentor wat je in dvs opneemt. Maar het is jouw document! Jij bent er verantwoordelijk voor. Het is een document naast je cijferrapport.

In dit document laat je zien op welke manier je gewerkt hebt aan een brede voorbereiding op je toekomst en met welk resultaat. Het is de start van je CV waaraan je in je vervolgopleiding en loopbaan verder kunt werken.

Inhoud

blz. 3 **Top drie onderbouw**

- keuzes voor de introductiedag klas 1
- keuzes voor wat wil ik later worden klas 1 én klas 2
- keuzes voor Doetinchem On Stage klas 1 én klas 2
- bezoek beroepsgerichte vakken klas 2
- keuze beroepsgericht vak in klas 3

blz. 4 **Loopbaan vaardigheden**

- ontdek je talent
- ontdek je passie
- ontdek je werkplek
- zelf aan zet
- in gesprek met

blz. 5 **Beroep en vervolgopleiding**

blz. 6 **Scholenmarkt - Meeloopdagen - Opendagen**

blz. 7 **Stage**

blz. 8 **My moments inside school**

- maximaal 5 meest bijzondere momenten uit je schoolloopbaan

blz. 9 **My moments outside school**

- maximaal 5 meest bijzondere momenten naast je schoolloopbaan

blz. 10 **Overzicht capaciteiten en affiniteiten eind klas 1**

blz. 11 **Advies mentor beroepsgerichte keuze klas 2**

blz. 12 **Overzicht documenten/linkjes**

- plus-document met capaciteiten, affiniteiten en advies mentor klas 2 (blz. 9+10)
- plus-document zonder capaciteiten, affiniteiten en advies mentor klas 2
- documenten die je hebt ge-upload
- webadressen die je wilt bewaren

Introductie, Top drie 'wat wil ik worden', Doetinchen On Stage

Top drie bezoek beroepsgerichte vakken tijdens introductiedag

klas 1	1e keus	Mevi Technieken	Sleutelen aan auto's en motoren dat is mijn passie
	2e keus	ICT-route	Ik werk graag met computers
	reserve keus	Economie	Ze zeggen dat je met economie gemakkelijk geld kunt verdienen

Top drie wat wil ik worden

klas 1	1		model	Ik vind het mooi om mooi te zijn en ik houd van foto's.
	2		kledingwinkel	Het lijkt me leuk en dan zie je steeds weer andere mensen
	3		visagiste	Het lijkt me leuk om mensen op te maken en dan kun je misschien bekende mensen opmaken
klas 2	4		modeontwerpster van kleding	Omdat ik dat leuk vind
	5		bar/lounge/hotel/ ondernemer	Omdat je dan veel mensen ziet en ontmoet
	6		visagiste	Ik vind het leuk om met make-up te spelen

Doetinchem On Stage

klas 1	1		Ami kapper (407a)	De kapster Yvonne vertelde over kappersexecem, je moet wel veel staan
	2		Yunio (402d)	Ik ben met Babette meegegaan. Zij vindt het wel leuk maar het is niets voor mij, steeds weer een ander huis
	3		Hotel Janssen (308c)	We kregen een rondleiding; hoe je de hotelkamers moest verzorgen. Niet zo leuk.
klas 2	4		Mooi ben jij (306b)	We mochten allerlei soorten kleding passen en daar foto's van maken. Verkoopster lijkt me wel wat.
	5		Installatiewerk 106(a)	We hebben een domotica woning bekeken. Erg leuk. Meisjes kunnen dat ook!
	6		Imko (407e)	Een baan als schoonheidsspecialiste en pedicure lijkt me wel leuk. Ik ga ook naar de opendag op 7 maart

Mijn bezoeken aan de beroepsgerichte afdelingen voorjaar klas 2 (alleen voor basis en kader)

klas 2	1e keus	Economie & Ondernemen (E&O)	Ik kan te weinig mijn ideeën uitwerken om iets te maken.
	1e reserve	Producersen, Installeren, Energie (PIE)	Vooral het lassen was erg leuk. Ik kies hiervoor
	2e reserve		

Keuze beroepsgerichte vak voor leerjaar 3 (alleen voor basis en kader)

klas 2	Producersen Installeren Energie	PIE	Het liefst zou ik gaan werken bij een woningbouwvereniging. Dat doet mijn vader ook. Ik vind installatietechniek erg leuk. Er komt steeds meer domotica in woningen. Als ik weet hoe je dat moet aanleggen kan ik bejaarde mensen adviseren.
--------	---------------------------------------	-----	--

Loopbaan vaardigheden

Ontdek je talent	Waar ben je goed in? Waar wil je het beste in worden?	
	2015/2016	Ik ben best goed in het ontwerpen van mooie meubels in sketch-up. En dan kan ik ze nog maken ook.
	2016/2017	
	2017/2018	
	2018/2019	
	2019/2020	als leerling blijft zitten????
Ontdek je passie	Wat houdt je bezig? Waar wil je moeite voor doen?	
	2015/2016	Ik wil het beste worden in het maken van de mooiste meubels en dat iedereen mijn meubels gaat kopen.
	2016/2017	
	2017/2018	
	2018/2019	
	2019/2020	
Ontdek je werkplek	Welke uitdagingen en dilemma's kom je tegen?	
	2015/2016	Geen idee want ik weet nog niet welke dilemma's ik tegen ga komen.
	2016/2017	
	2017/2018	
	2018/2019	
	2019/2020	
Zelf aan zet	Wat ga je ontdekken, oefenen, of bewijzen?	
	2015/2016	Ik wil bewijzen dat ik ook mooie dingen kan maken en met grote machines kan werken.
	2016/2017	
	2017/2018	
	2018/2019	
	2019/2020	
In gesprek met	Wie heb je nodig om je wensen te realiseren?	
	2015/2016	Goede opleidig hebben, steun van ouders.
	2016/2017	
	2017/2018	
	2018/2019	
	2019/2020	

Beroep en vervolgopleiding

Mijn toekomstig beroep	Voor welk beroep zou jij op dit moment kiezen?	
	2015/2016	Meubelmaker
	2016/2017	
	2017/2018	
	2018/2019	
	2019/2020	
Mijn vervolgopleiding	Schrijf op welke vervolgopleiding bij je toekomstig beroep past. Na je Metzo periode.	
	2015/2016	Ik zou het nog niet weten
	2016/2017	
	2017/2018	
	2018/2019	
	2019/2020	

Scholenmarkt, meeloopdagen, opendagen.

Scholenmarkt, met wie heb je contact gehad? Wat ga je hiervan onthouden?			
klas 3	1	Graafschap College Bouw	Gesproken met dhr. Boel. Iedereen start in dagopleiding. Afhankelijk van resultaat wordt je geplaatst in een bedrijf.
	2	Graafschap College Economie	Het is voor basis leerlingen niet gemakkelijk om een baan te vinden op kantoor. Meer kans is er in een winkel.
	3	Defensie	Als je kiest voor een baan in het leger, kun je het eerste jaar op het Graafschap College doen.
klas 4	4	Graafschap College ICT	Op veel basisscholen is veel ondersteuning gewenst
	5	IW-Achterhoek	Een keuken aansluiten kunnen meisjes ook prima
	6		

Meeloopdagen, met wie heb je contact gehad? Wat ga je hiervan onthouden?			
klas 3	1		
	2		
klas 4	3	Graafschap College ICT	Ik heb een dag meegelopen met Arjan, ook een oudleerling van het Metzo College. Hij gaat binnenkort stagelopen. Ik mag hem daar bezoeken. De combinatie van helpdesk en Illustraties maken lijkt me erg leuk.
	4		

Open dagen. Waar ben je geweest, wat wil je van deze bezoeken onthouden?			
klas 3	1	Ami kapper	De kapster Yvonne vertelde over kappersexeeem, je moet wel veel staan
	2	Graafschap College Mobiliteit	De werkzaamheden die je moet uitvoeren zijn best moeilijk. Ik denk niet dat ik dit leuk is.
	3		
klas 4	4	Graafschap College ICT	Op veel basisscholen is veel ondersteuning gewenst
	5	IW-Achterhoek	Een keuken aansluiten kunnen meisjes ook prima
	6	Bouwmensen	Er is weer veel werkgelegenheid voor jongeren

Stage in de bovenbouw

Leerjaar 3		
De Woontuin		Dhr. Groen
	Waarom koos je voor dit stagebedrijf?	Het lijkt me leuk om mensen te helpen bij het maken van hun keuze. Ik wil ook weten of ik de kassa kan bijhouden.
	Schrijf de belangrijkste ervaring tijdens deze stage op.	Twee keer vroeg een klant mij wat ik ervan vond. En twee keer hebben ze mijn advies opgevolgd. Ik ben een goede verkoper!
Notitie van de bezoekende docent van Metzo College	HHF	Begeleider van De Woontuin is tevreden. Janiek werkt alleen en met medewerkers aan allerlei taken, staat klanten vriendelijk te woord en loopt ook nog mee met klant. Heeft een vriendelijke uitstraling, is beleefd en stelt vragen, pakt dingen snel op. Mag nog assertiever worden: als begeleider gebeld wordt en ze nog even moet wachten, blijft Janiek wachten, terwijl ze ook intussen een collega of klant kan helpen tot begeleider is. Gaat goed met Janiek, beoordeling gaat 'ruim voldoende' worden.

Leerjaar 4		
Het Klokhuis sa-net wonen		Mevrouw De Kruis
	Waarom koos je voor dit stagebedrijf?	Ik ga stage lopen bij Klokhuis in Zelhem. Ik wil weten of oudere mensen domotica gebruiken in dit verzorgingshuis. Ik hoop veel te leren veel te kunnen doen in een gezellige werksfeer. Ik heb er erg veel zin in.
	Schrijf de belangrijkste ervaring tijdens deze stage op.	In een appartement was een oude mevrouw gevallen. Door op de helpknop te drukken kon ze snel geholpen worden. Ik ben zelfverzekerder geworden en kan beter omgaan met mensen die hulp nodig hebben.
Notitie van de bezoekende docent van Metzo College	HAV	Janiek weet het nu zeker, ze gaat de opleiding installatietechniek doen op het MBO. Ze heeft een prima stage gehad. Haar begeleider mevrouw de Kruis, is zeer tevreden over haar taakopvatting.

Leerjaar 4		
	Waarom koos je voor dit stagebedrijf?	
	Schrijf de belangrijkste ervaring tijdens deze stage op.	
Notitie van de bezoekende docent van Metzo College		

My moments inside school (max = 5)

Op de basisschool werd mij steeds verteld dat ik niet kon rekenen. Nu ben ik de beste van de klas!

Een uitnodiging gemaakt voor de party van mijn zus. Dat is cool! Gemaakt in Indesign.

My moments outside school (max = 5)

Ik ben door mijn moeder op hockey gezet. Eerste vond ik het niet leuk. Het is best moeilijk om de bal met de stick te verplaatsen. Toch werd ik er steeds beter in en ben nu zelfs Nederlands kampioen. Ik moet nu vier keer per week trainen. Sinds een half jaar geef ik FUNKEY aan de jongste leden.

Het Klokhuis is een leer/werklocatie van Sa-Net wonen. Ik heb daar een fijne stage gehad. Het is een winkel voor woondecoratie, speelgoed en meubelen, een werkplaats voor het maken en opknappen van meubels en atelier waar creatieve producten gemaakt worden. Maar uiteraard is het prettig werken en kunnen voldoen aan eisen die afgestemd zijn op wat jij kunt het allerbelangrijkste!

Erg gezellig, vrijdag uit school met oma boodschappen doen.

Naam:

Klas:

Stamnummer:

Intellectuele capaciteiten				
Competenties	Score			
Algemeen intelligentie niveau	■			
Concentratie vermogen	■			
Logisch redeneren	■			
Rekenvaardigheid				■
Ruimtelijk voorstellingsvermogen		■		
Snelheid en nauwkeurigheid	■			
Taalvaardigheid	■			

Persoonlijke kwaliteiten				
Competenties	Score			
Besluitvaardigheid		■		
Creativiteit				■
Discipline		■		
Energie		■		
Motivatie				■
Organisatie eigen werk			■	
Prestatiemotivatie				■
Probleem oplossen				■
Stressbestendigheid	■			
Veilig werken			■	
Zelfvertrouwen		■		

Inter-persoonlijke kwaliteiten				
Competenties	Score			
Communicatie			■	
Conflicthantering			■	
Klantgerichtheid			■	
Luisteren			■	
Openstaan voor kritiek			■	
Samenwerken			■	
Sensitiviteit			■	
Tolerantie			■	

Affiniteiten Vormaspecten				
Schaal naam	norm score			
Binnen/buiten werken				■
Klantcontacten		■		
Leidinggeven			■	
Regelmatig/Onregelmatig werk		■		
Veilig/onveilig werk		■		
Rekenen				■
Taalvaardigheid				■
Tijdsdruk		■		
Vies/schoon werk		■		
Zwaar lichamelijk werk		■		

Affiniteiten Werkinhoud				
Schaal naam	Norm score			
Grafische Techniek				■
Metaaltechniek			■	
Installatie techniek				■
Voertuigtechniek		■		
Transport		■		
Bouwtechniek				■
Mode en Commerce		■		
Handel en verkoop				■
Administratie		■		
Consumptief breed		■		
Sport en beweging				■
Uiterlijke verzorging		■		
Verzorging		■		
Verwerking agrarische producten		■		
Plantenteelt		■		
Groene ruimte				■
Dierhouderij en verzorging				■
Bloembinden en schikken		■		

Rapportcijfers die gebruikt zijn bij het tweede rapport

Rapportcijfers 2e klas													Absenties: 14		
Ne	En	Du	Wi	Rk	Sc	N/S	Ag	Mo	Ec	Bv	Lo	Lv	KZW	KTE	KEC
7,0	6,3	7,2	5,2	8,2	6,7	7,1	7,3	6,8	5,6	7,5	G	7,3	6,7	6,2	6,3

Adviezen van vakdocenten op je eerste keuze beroepsgerichte vakken klas 2

Deelnemers	Keuze akkoord?							Opmerking
	science	m&o	economie	beeldende vorming	coördinator	mentor	zekerheid	
 <p>1. Economie breed 2. MEVI techniek 3.</p>	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	☒ Ja ☐ Nee	60	Eigenlijk wil ze liever naar Mevi. Maar daar gaan weinig meisjes naar toe. Ze is er wel het type voor. Ochtend regelen dat ze met de huidige meisjes van MEVI in gesprek gaat.

opmerking van mentor!!!! Toevoegen

Beoordeling resultaten competentiemeter: door jezelf in overleg met ouders(s)/verzorger(s)

Je hebt van je mentor de uitslag van de competentiemeter gekregen. Bedenk dat deze meter slechts een hulpmiddel is om je te ondersteunen bij je beroepskeuze of vakkenpakket. Vul onderstaande 5 vragen in overleg met je ouder(s)/ verzorger(s).

- 1. Wat zeg je van de score onder het kopje intellectuele capaciteiten? Je score is hier vergeleken met het gemiddelde van duizend andere leerlingen op jou niveau.**

Ik ben blij dat ik inderdaad beter kan rekenen dan veel van mijn klasgenoten. doordat ik niet zo gemakkelijk lees heb ik meer tijd nodig om een opdracht te begrijpen en is mijn snelleheid iets te laag.
- 2. Wat zeg je van de score onder het kopje persoonlijke kwaliteiten?**

Ik ben tevreden over de score. De score over creativiteit is wel hoog. Ik ben helemaal niet vreatief.
- 3. Wat zeg je van je score onder het kopje inter-persoonlijke kwaliteiten? Hoe ga je met anderen om?**

Score klopt wel, ik help graag anderen.
- 4. Wat zeg je van de score onder het kopje Affiniteiten vormaspecten? Wat voor soort werk zou je het liefste willen doen? Welke omgeving hoort daarbij? Welke vaardigheden kun je daarbij goed gebruiken?**

De score van vies/schoon werk klopt niet. Ik maak elke zaterdag de paardenstallen schoon. Daar wordt je echt wel vies van maar dat is niet erg. Het is gewoon leuk werk.
- 5. Wat zeg je van je score onder het kopje affiniteiten werkinhoud? In welke bedrijfstak komen jouw kwaliteiten het best tot je recht?**

De score bij sport en beweging is hoog omdat ik sporten leuk vind. Ik wil daar niet mijn beroep van maken. Behalve als het in de paardensport is.

Overzicht documenten

Het plusdocument, is verplicht onderdeel van het examen		
1		Plus-document
2		Plus-document zonder MCM

MIJN documenten in PDF, die je op de server ge-upload hebt		
1		Portfolio klas 3
2		Functioneringsgesprek

Mijn Web link overzicht, om iets snel terug te vinden		
1	Maffe timmerman	https://www.youtube.com/watch?v=XAfV0jdZpkg
2	Cibap, vakschool voor verbeelding Zwolle	http://www.cibap.nl/studeren/opleidingen/
3	Denk mee met onderwijs van morgen	http://www.onderwijsvanmorgen.nl/assets/Werkblad-Opdracht-voor-het-Lesidee-Beroepskeuze.pdf
4	Portfolio Junior kapper	http://www.mbocollegezuid.net/wp-content/uploads/2013/05/Portfolio_Junior_Kapper_2012-2013.pdf

Plusdocument Northgo College, Noordwijk

De negen aandachtspunten

1 Waarom?

De school heeft in schooljaar 2014-2015 een plusdocument ontwikkeld en meegegeven aan havoleerlingen die met een diploma de school hebben verlaten. De school is een HavistenCompetentschool (HaCo) en wil dat de leerling zichtbaar kan maken waarin deze zich heeft ontwikkeld naast het gebruikelijke programma. Voor de havoleerlingen is dat in de eerste plaats het HaCo-programma, een op hbo-competenties gericht onderwijstraject. Aangezien de school van mening is dat deze leerlingen doorgaans beter zijn voorbereid op een hbo-opleiding en een bewustere keuze hebben gemaakt, wil de school met het plusdocument bereiken dat waar mogelijk een hbo-opleiding de leerling hierin erkent en honoreert. Daarnaast wil de school de leerlingen een waardering meegeven voor het buiten-curriculaire programma dat zij hebben gedaan.

De school ziet het plusdocument ook als middel om aan de betrokkenen van de school zichtbaar te maken hoe de visie, met name gericht op vaardighedenonderwijs, wordt vormgegeven.

Ten slotte is het plusdocument een geschikt instrument om binnen de school het gesprek te voeren over het stimuleren van leerlingen, het aanbieden van plusprogramma's, daarin keuzes te maken en nieuwe initiatieven te honoreren. Zo draagt het plusdocument bij aan voortdurende schoolontwikkeling.

2 Voor wie?

Het schooljaar 2015-2016 was een pilotjaar. Het plusdocument is in dat jaar aan alle havoleerlingen uitgereikt die de school met een diploma gingen verlaten en aan en deel van de vwo- en mavoleerlingen. In de toekomst is het plusdocument bedoeld voor alle leerlingen die de school verlaten. Daarmee verschuift bij het plusdocument de focus van HaCo naar het bredere stimuleren van talent en zichtbaar maken van brede vorming bij alle leerlingen.

3 Wat?

Op het plusdocument worden bijzondere activiteiten geplaatst waaraan de leerling heeft deelgenomen en die op de een of andere manier zijn geautoriseerd. Dat kunnen cognitieve programma's zijn die niet op de cijferlijst terecht komen, maar ook aspecten van persoonlijke ontwikkeling, burgerschap, competenties en vaardigheden. Het kunnen schoolgebonden, schoolgerelateerde of door de school gefaciliteerde activiteiten zijn zoals Cambridge English, Filosofie, programmeren, of een programma sport en expressie (extra programma), verzorgd door de school, met nadruk op competenties en het versterken van zelfvertrouwen. Persoonlijke ontwikkeling kan een plek krijgen zoals lidmaatschap van de MR. Ook voor buitenschoolse activiteiten die worden uitgevoerd zonder bemoeienis van de school is plek. Voorwaarde is dan wel dat deze activiteiten benoemd kunnen worden vanuit de zes hbo-competenties die op de school worden aangeleerd. Daar ligt voor de school de grens tussen wat er wel en niet op het plusdocument kan komen.

In de kern gaat het er voor de school om dat het activiteiten zijn die de brede vorming zichtbaar maken.

Competenties worden waar mogelijk opgenomen bij de activiteiten die op het plusdocument staan vermeld. In de toekomst kunnen activiteiten uit de hele schoolloopbaan op het plusdocument komen.

4 Eigenaarschap

Voor de school bestaat het plusdocument uit drie delen: deel A is het eigenlijke plusdocument; deel B zijn de onderliggende certificaten; deel C is het (eventuele) portfolio met diverse producten. Het eigenaarschap

van het geheel is een gedeelde zaak tussen school en leerling. De school valideert en geeft het plusdocument (deel A) uit en is daarvan dus eigenaar, maar van de leerling wordt een actieve bijdrage verwacht in het beheren van de verworven certificaten van plusactiviteiten (deel B), en van het portfolio (deel C). Van deze twee delen is de leerlingen eigenaar.

5 Wijze van verzamelen

De school biedt al jaren allerlei plusprogramma's en plusactiviteiten aan. De school geeft daarvoor certificaten uit, soms verleend door een externe instantie, soms door de school zelf (zoals het eerder genoemde programma sport en expressie). Binnen de school is het doorgaans een docent, soms een mentor en in een enkel geval een schoolleider die het certificaat uitgeeft. Een door de leerling aangedragen plusactiviteit die niet onder het standaardpakket valt te rangschikken, wordt door de meest voor de hand liggende functionaris beoordeeld en (samen met de leerling) beschreven. De benodigde informatie wordt in een format in Google Drive geplaatst. Bij standaardactiviteiten (Cambridge English) doet een docent dit. Bij meer individuele trajecten kan dit de mentor of een andere functionaris zijn.

6 Validering

De school neemt alleen activiteiten op die voldoende geautoriseerd of gevalideerd zijn. Schoolactiviteiten worden door de een medewerker van de school gevalideerd en de school heeft al jaren het gebruik dat de leerling daarvoor (per activiteit) een certificaat ontvangt. Activiteiten van buiten de school waar de school bemoeienis mee had, moeten worden gevalideerd door de externe instelling (certificaat, getuigschrift o.i.d.). Activiteiten van buiten de school waar de school geen bemoeienis mee had, maar die wél zichtbaar kunnen maken wat het effect is van het competentiegerichte onderwijs van de school, moeten op de een of andere wijze worden gevalideerd door die externe instantie waarbij een functionaris van de school zelf de verantwoordelijkheid neemt om die competenties te beschrijven. Deze moet zich baseren op door de leerling aangeleverde bewijslast. De directeur valideert het geheel door de ondertekening van het plusdocument.

7 Vorm (informatierijkdom en uitstraling)

De school geeft het plusdocument aan de leerling mee op een document van enkele pagina's met serieuze, formele uitstraling. Directeur en secretaris van het eindexamen ondertekenen. Overwogen wordt om de handtekening van de laatste te laten vervallen, omdat de plusactiviteiten immers (nu) niet behoren tot het gebied van het eindexamen. Op het plusdocument (deel A) worden de activiteiten vermeld en per activiteit de volgende aspecten: benaming activiteit; periode; studielast; autoriteit die heeft gevalideerd; focus (kennis, competenties of persoonlijke ontwikkeling); aanwezigheid van een afzonderlijk certificaat; beschrijving in maximaal zestig woorden.

8 Productie

Het grootste deel van de praktische werkzaamheden om de gegevens t.b.v. het plusdocument te verzamelen, wordt door de docenten uitgevoerd. Zij verzorgen de informatie in Google Drive. In sommige gevallen leveren ook mentoren, teamleiders of schoolleiding informatie. Vanuit Google Drive wordt door de administratie een template gevuld en het plusdocument in concept uitgedraaid. Dit wordt, net als gebeurt met de laatste check op de se-cijfers, door de examenkandidaten gecheckt. De school zou in de toekomst graag een directe koppeling met het schooladministratiepakket zien, maar dat is nu nog niet ontwikkeld. Die praktische kant staat voor 2015-2016 op de agenda. De administratie verzorgt het afdrukken op formeel papier, de directeur tekent en reikt plechtig uit bij de diploma-uitreiking.

9 Communicatie

De communicatie met betrekking tot het plusdocument wordt vanaf 2015-2016 bij een docent belegd die de activiteiten gaat coördineren. Deze heeft de taak om ervoor te zorgen dat door de hele schoolloopbaan de docenten (en leerlingen) op een meer systematische manier de plusactiviteiten inventariseren en registreren. Tevens voert deze docent gesprekken met docenten om tot verdere ontwikkeling van het plusaanbod te komen. Doordat de aandacht en betrokkenheid sterk gedecentraliseerd wordt (een bewuste keuze van de school), behoeft de communicatie een zekere alertheid. In de communicatie met de ouders (anders dan in het examenjaar) speelt het plusdocument tot nu toe geen rol. De verwachting is dat met verdere uitrol van het plusdocument op de school en de aandacht voor brede vorming het plusdocument wel meer aandacht in de communicatie gaat krijgen.

10 Ontwikkeltraject

De school heeft een jaar genomen om dit plusdocument te ontwerpen. Initiatiefnemer was de rector. Het inventariseren van de plusactiviteiten en verzamelen van gegevens was het eerste jaar een nieuwe taak in de school. Er is voor gekozen om in het eerste jaar in ieder geval alle havo-leerlingen een plusdocument mee te geven. Het inventariseren en verwerken van de gegevens was op zich geen grote inspanning, maar behoefde wel nadrukkelijk aandacht van rector en secretariaat. In 2015-2016 krijgen alle leerlingen die de school verlaten een plusdocument. In dat jaar wordt het inventariseren en verzamelen van informatie uitgebreid naar alle leerjaren. Een van de docenten is belast met de taak om de praktische kant te vervolmaken, gesprekken met docenten te voeren over plusactiviteiten en daarmee de stimulerende rol te vervullen om zo veel mogelijk leerlingen te prikkelen tot bijzondere activiteiten. Naar verwachting kan dan in 2016-2017 de stap van invoering naar staande praktijk gezet worden.

De contactpersoon (ambassadeur) is Marc Janssen

PLUSDOCUMENT A¹

Uitgegeven door het Northgo College te Noordwijk

Nelleke Hannah de Rover
geboren: 1 januari 1997
te: Leiden

Activiteit:	Havisten Competent
Periode:	2012-2015
Studielast:	280 studielasturen
Autoriteit:	Stichting Havisten Competent / Northgo College
Focus:	☐ Kennis ✓ Competenties ✓ Persoonlijke ontwikkeling
Bijlage:	Certificaat Havisten Competent de dato 3 juli 2015
Beschrijving:	Het Havisten Competent programma bestaat uit 15 complexe open opdrachten in 3, 4 en 5 havo waarin de leerling werkt aan het opdoen van de HBO-aansluitcompetenties: "het eigen leerproces sturen", "beroepshouding ontwikkelen", "informatievaardigheden ontwikkelen", "probleemoplossend werken" en "samenwerken".

Activiteit:	Leerlingenraad
Periode:	2011-2014
Studielast:	60 studielasturen
Autoriteit:	Northgo College
Focus:	☐ Kennis ✓ Competenties ✓ Persoonlijke ontwikkeling
Bijlage:	Secretaris van de leerlingenraad
Beschrijving:	De leerlingenraad is de overlegstructuur van de leerlingen. De leerlingen van de raad nemen initiatieven om samen met andere leerlingen te werken aan een nog betere school. De secretaris van de leerlingenraad onderhoudt het contact met de schooldirectie, de leerlingen van de medezeggenschapsraad en de klassenvertegenwoordigers. De secretaris is verantwoordelijk voor verslaglegging van datgene wat in de raad besproken is. Er worden competenties als "samenwerken", "organiseren" en "overtuigen" ontwikkeld.

Activiteit:	Deelname Young European School Event (YES Event)
Periode:	September - november 2013
Studielast:	60 studielasturen
Autoriteit:	Northgo College
Focus:	☐ Kennis ✓ Competenties ✓ Persoonlijke ontwikkeling
Bijlage:	Deelname YES-Event, Bielsko-Biala, Polen
Beschrijving:	Het YES Event is een ontmoeting gedurende een week van leerlingen uit 11 Europese landen in één van die landen. Leerlingen gaan tijdens deze conferentie in gesprek met elkaar over Europese thema's. De voertaal is Engels. Sollicitatie is verplicht voor deelname. Er worden competenties als "samenwerken", informatie vaardigheden" en "het eigen leerproces sturen" ontwikkeld.

Activiteit:	Cambridge English Language Assessment Exams
Periode:	2013-2014
Studielast:	40 studielasturen
Autoriteit:	British Council
Focus:	✓ Kennis ☐ Competenties ☐ Persoonlijke ontwikkeling
Bijlage:	Cambridge First Certificate, FCE-B2
Beschrijving:	Het internationaal erkende certificaat toont aan dat de leerling de vaardigheden luistervaardigheid, spreekvaardigheid, leesvaardigheid en schrijfvaardigheid beheerst op het bovengenoemde niveau volgens het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader.

Vastgesteld op 3 juli 2015 door:

mw. A.H. Hollenkamp
examen secretaris Northgo College

dr. M.J.A. Janssen
directeur Northgo College

jnNC15160717/Nelleke Hannah de Rover

¹Het 'plusdocument' is een persoonlijk document waarin succesvol afgeronde (talent)programma's, stagevaardigheden en specifieke vaardigheden van de leerling op het gebied van bijvoorbeeld loopbaan, burgerschap, ondernemerschap, creativiteit of sport zijn beschreven. Brief 15 juli 2014 van minister Bussemaker en staatssecretaris Dekker aan de Tweede Kamer (referentie 637726). Deel A wordt beheerd en uitgegeven door de school. Deel B bevat de certificaten en wordt beheerd door de leerling. Deel C bevat een door de leerling samengestelde selectie van werkstukken, producten etc., beheerd door de leerling.

Plusdocument Rembrandt College, Veenendaal

De negen aandachtspunten

1 Waarom?

De school, het Rembrandt College te Veenendaal, een cultuurprofielschool, heeft in 2009 voor het eerst een plusdocument aan leerlingen meegegeven onder de titel Rembrandt Certificaat. De school wil met het plusdocument zichtbaar maken wat leerlingen naast het reguliere onderwijs in de school leren en doen. Tevens wil de school aan de leerlingen duidelijk maken dat de school hen en hun talenten ziet. In de afgelopen zeven jaar is de doelstelling verbreed van zichtbaar maken van wat de leerling aan extra's doet naar leerlingen helpen hun talenten te ontdekken en te ontwikkelen. Daarmee is het werken aan zaken die op een plusdocument kunnen komen meer onderdeel van het schoolbeleid geworden. De school wil creativiteit en cognitie aan elkaar verbinden en vindt het belangrijk dat leerlingen de ruimte krijgen en nemen om meer te doen dan het standaardprogramma en dat leerlingen hun bijzondere talenten tot ontplooiing kunnen brengen, maar heeft dit in de bovenbouw ingericht als facultatief. Het plusdocument speelt op de school geen rol in de profilering van de school. Ook eventuele gebruikswaarde bij de toelating in het vervolgonderwijs is op dit moment geen doel op zich, hooguit bijvangst.

2 Voor wie?

Het plusdocument is een document voor examenkandidaten vwo en havo die reageren op de vraag om gegevens voor het plusdocument aan te leveren. Vanaf het schooljaar 2015-2016 geldt dit ook voor kandidaten in de theoretische leerweg. Aan de examenkandidaat wordt gevraagd om op een lijst te noteren aan welke activiteit(en) deze heeft deelgenomen, in welk leerjaar en wie de begeleider was. Activiteiten die voor alle leerlingen gelden zoals de maatschappelijke stage en de cursussen in de i-uren worden beschouwd als onderdeel van het standaardcurriculum. Zodoende is het plusdocument een facultatief document: niet iedere leerling heeft een van de extra's uitgevoerd en niet iedere leerling die ervoor in aanmerking komt, vraagt erom.

3 Wat?

Op het plusdocument komen schoolgebonden/schoolgerelateerde of door de school gefaciliteerde extra's. Dat zijn cognitieve programma's die niet op de cijferlijst terecht komen zoals Olympiades, Latijn in de onderbouw, masterclasses en junior consultancy projecten aan de WUR. Persoonlijke ontwikkeling krijgt een plek zoals deelname aan de leerlingenraad, schoolkrant, sport- en andere commissies, verzorgen steunlessen, begeleiding taaldorp, begeleiding van i-uren (ingeroosterde uren waarin leerlingen deelnemen aan diverse cursussen) en huiswerkbegeleiding. Activiteiten die al van een ander certificaat worden voorzien, komen niet ook nog eens op het plusdocument (bijvoorbeeld maatschappelijke stage, taalcertificaten). Ook de deelname aan cursussen in de i-uren wordt tot op heden niet vermeld op het plusdocument, omdat dit beschouwd wordt als regulier programma van de school. De school gaat echter in overweging nemen om het plusdocument een meer compleet beeld te laten geven van de brede vorming van de leerlingen. Immers, alle leerlingen werken in de onderbouw per leerjaar aan vier extracurriculaire cursussen van wetenschappelijke tot praktische aard (i-uren) en het zou bij de visie van de school passen om de leerlingen ook daarin te waarderen. Tot nu toe komen alleen activiteiten op het plusdocument waar de school een bemoeienis mee heeft gehad: regie, verantwoordelijkheid, faciliterend of ruimte gevend. Competenties worden vooralsnog niet vermeld op het plusdocument.

4 Eigenaarschap

De school is eigenaar van het plusdocument en neemt de regie in het verzamelen van informatie. Het plusdocument is een facultatief document, waardoor de leerling zelf een actieve rol te vervullen heeft in het aanleveren van informatie en bewijslast.

5 Wijze van verzamelen

De vulling van het plusdocument is op dit moment een gedeelde verantwoordelijkheid voor de leerling en de begeleiders van de activiteiten. De leerling in de examenklas ontvangt in maart/april een inventarisatiedocument en vult daarop wat hij aan activiteiten heeft gedaan en laat dit ondertekenen door de begeleider. De administratie verwerkt de informatie in een Wordbestand en drukt dit af op een mooi vormgegeven document. Activiteiten waarvoor al een certificaat is uitgegeven en activiteiten uit de i-uren worden niet opgenomen. Hierdoor is de verwerking een redelijk beperkte hoeveelheid werk. Bij uitbreiding voorziet de school de noodzaak van verdere automatisering.

6 Validering

De school neemt alleen activiteiten op die onder verantwoordelijkheid of onder regie van de school hebben plaatsgevonden, of die door de school gefaciliteerd zijn. De informatie wordt door de leerlingen aangeleverd en door de begeleiders getoetst. Alleen leerlingen die een inventarisatieformulier invullen, ontvangen een plusdocument. Validering is zodoende belegd bij de begeleiders en de schoolleiding.

7 Vorm (informatierijkdom en uitstraling)

De school geeft het plusdocument uit als “Certificaat” van het Rembrandt College, op een door de school ontworpen document met serieuze, formele uitstraling. Het plusdocument wordt ondertekend door de teamleider. Op het plusdocument (“Certificaat”) worden van de activiteiten de benaming vermeld en het schooljaar waarin deze zijn uitgevoerd. Er wordt geen nadere toelichting vermeld.

8 Productie

Het grootste deel van de praktische werkzaamheden om de gegevens t.b.v. het plusdocument te verzamelen, wordt door de administratie uitgevoerd. De leerling levert de informatie aan, ondertekend door de begeleidende docent. Dat gaat soms om behoorlijk wat activiteiten, maar het blijft in de meeste gevallen beperkt tot één of enkele. De administratie verwerkt de informatie in een Wordbestand en produceert de plusdocumenten op formeel papier. Het einddocument wordt niet ter controle aan de leerlingen voorgelegd voordat het definitief wordt uitgedraaid, maar de school overweegt om dat bij toename van het aantal plusdocumenten wel te gaan doen. Tot nu toe voert de teamleider een laatste check uit bij het ondertekenen van de plusdocumenten.

9 Communicatie

De communicatie over het plusdocument vindt tot op heden plaats aan het eind van het examenjaar. Leerlingen en hun ouders ontvangen een brief ter inventarisatie van de extra activiteiten. Tevens ontvangen mentoren en docenten een bericht dat de inventarisatie is gestart. De school kiest ervoor om die inventarisatie uit te voeren in de laatste weken voor de laatste schoolexamens, wanneer het gevoeld van urgentie op weg naar de afronding van de schoolloopbaan het grootst is. De school overweegt om ook van leerlingen in de onderbouw de deelname aan cursussen in de i-uren zichtbaar te maken. Dat zou betekenen dat communicatie over extra's in de onderbouw een impuls zou krijgen, bijvoorbeeld als bij het eindrapport een overzichtje aan de leerling en ouders wordt meegegeven.

10 Ontwikkeltraject

Zeven jaar geleden is de school begonnen met de uitgifte van een plusdocument aan leerlingen die extra's hadden gedaan en de moeite namen om een inventarisatie in te vullen. Vervolgens is het aanbod van extra's een vast onderdeel van het onderbouwprogramma en een facultatief onderdeel van het bovenbouwprogramma geworden. Het plusdocument functioneert tot op heden als een facultatief document omdat het vaste programma en andere certificaten daarop niet worden vermeld. De school overweegt om in de toekomst het onderbouwprogramma en andere certificaten, evenals de bedrijfsstages in T3 wel op te gaan nemen en zo de visie op de functie van het plusdocument meer recht te doen. Daarmee zou het meegeven van een plusdocument kunnen gaan veranderen in een jaarlijkse uitgifte van een plusdocument voor alle leerlingen, ook in de onderbouw. Dit vraagt enige aanpassing van de huidige registratie in de onderbouw, die overigens in het schooladministratiepakket plaatsvindt.

De contactpersoon (ambassadeur) is Guido van den Brink

Rembrandt College

Certificaat Bijzondere verdiensten

Ondergetekende verklaart hierbij dat

geboren 9 december 1995,

zich op het Rembrandt College op de volgende wijze heeft onderscheiden in nevenactiviteiten:

- *Lid van de redactie van de schoolkrant (2012-2013)*
- *Deelname aan de RC Awards Literatuur en gewonnen met het gedicht ,Het Boek' (2011-2012)*
- *Deelname aan de Biologie Olympiade (2011-2012)*
- *Deelname aan de RC Awards en de aanmoedigingsprijs gewonnen met ,Thiz Side Up' (2012-2013)*
- *Begeleidend gitarist bij de RC Awards (2013 en 2014)*
- *Gitaarles geven bij Warchild Dag (2013)*
- *Begeleidend gitarist bij de musical ,Midzomernachtsdroom' (2012-2013)*
- *Deelname aan de musical (2013-2014)*
- *Deelname aan de Biologie Olympiade (2013-2014)*

Veenendaal, 26 juni 2014

*G.H. van den Brink
Unitleider Tweede fase*

Rembrandt College

Certificaat Bijzondere verdiensten

Ondergetekende verklaart hierbij dat

, geboren 22 mei 1996,

Zich op het Rembrandt College op de volgende wijze heeft onderscheiden in nevenactiviteiten:

- *Begeleiden van het brugklaskamp (2013-2014)*
- *Tutor natuurkunde (2012-2013)*
- *Deelname aan een masterclass sterrenkunde, "het uitdijende heelal" aan de Rijksuniversiteit Groningen (2012)*
- *Latijn gevolgd in VWO 2 en VWO 3 (2009-2011)*

Veenendaal, 26 juni 2014

*G.H. van den Brink
Unitleider Tweede fase*

Rembrandt College

Certificaat Bijzondere verdiensten

Ondergetekende verklaart hierbij dat

geboren 30 oktober 1995,

Zich op het Rembrandt College op de volgende wijze heeft onderscheiden in nevenactiviteiten:

- *Deelname aan de RC Awards (2009-2010 en 2012-2013)*
- *Lid van de redactie van de schoolkrant (2010-2012)*
- *Latijn gevolgd in VWO 2 en VWO 3 (2009-2011)*
- *Workshop buikdansen aan vierde klassen (2012-2013)*
- *Bijles geven aan leerlingen uit de onderbouw (2013-2014)*
- *Deelname aan een zelf geschreven eenakter (2013-2014)*

Veenendaal, 26 juni 2014

*G.H. van den Brink
Unitleider Tweede fase*

Plusdocument Portret Theresia Lyceum, Tilburg

De negen aandachtspunten

1 Waarom?

De school heeft als leuze “meer mag, meer moet” en wil stimuleren dat leerlingen meer doen dan het verplichte programma. Dat meer doen is al het geval en de school wil met het plusdocument een nog betere basis geven. De school wil ook graag dat leerlingen aan het vervolgonderwijs kunnen duidelijk maken wat zij meer hebben gedaan dan het standaardprogramma. Voor de school is vorming (Bildung) een belangrijk onderdeel van het programma. Dit maakt al jaren deel uit van het schoolplan. Het profileren van de school is geen doel, hooguit een bijkomstigheid.

2 Voor wie?

Het plusdocument is voor alle leerlingen bedoeld die de school verlaten. Dat geldt dus voor leerlingen op alle niveaus (havo-atheneum-gymnasium), voor degenen die aan het eind van hun schoolloopbaan de school verlaten en voor degenen die tussentijds vertrekken.

3 Wat?

Op het plusdocument komen alle schoolgebonden/schoolgerelateerde of door de school gefaciliteerde extra's. Dat zijn cognitieve programma's die niet op de cijferlijst terecht komen zoals niet afgeronde extra vakken, keuzevakken, keuzemodules, Olympiades, hoogbegaafdenprogramma. Ook programma gericht op burgerschap (maatschappelijke stage), deelname aan en uitvoeren van bijzondere activiteiten binnen de school (culturele activiteiten zoals orkest, drama, mode), debatgroep, internationale activiteiten. Persoonlijke ontwikkeling krijgt een plek zoals deelname aan de leerlingenraad, MR, schoolkrant. Bijzondere talenten en prestaties komen ook op het plusdocument. Het moet dan bijvoorbeeld gaan om het winnen van een Olympiade of een profielwerkstukprijs. LOB-activiteiten worden niet opgenomen, omdat deze behoren tot het standaard en verplichte programma van een school en al in de dedecaan.net geregistreerd worden

In de kern komen alleen die activiteiten op het plusdocument waar de school een bemoeienis mee heeft gehad: regie, verantwoordelijkheid, faciliterend of ruimte gevend.

Competenties worden niet opgenomen op het plusdocument. Op de school wordt nagedacht of en hoe competenties een plek zouden kunnen krijgen, waarbij de school zich vooralsnog op de havo-leerling concentreert. In ontwikkeling is dat op de website van de school onderliggende informatie over de activiteiten komt.

De hoeveelheid bestede tijd wordt niet vermeld op het plusdocument.

4 Eigenaarschap

De school is eigenaar van het plusdocument en neemt de regie in het verzamelen van informatie. Een deel van de leerlingen beheert voor bepaalde activiteiten een portfolio, bijvoorbeeld voor LOB of bepaalde cognitieve activiteiten (hoogbegaafdenprogramma). Het kan zijn dat de leerling daarvan gebruik maakt om bijzondere prestaties aan te tonen, maar dat is geen regel. De school hecht namelijk aan een scherpe scheiding tussen portfolio waarvan de leerling eigenaar is en het plusdocument waarvan de school eigenaar is.

5 Wijze van verzamelen

Op het plusdocument komen plusactiviteiten van de gehele schoolloopbaan. Jaarlijks wordt de mentoren, de docenten of begeleiders gevraagd op een lijst aan te geven welke leerlingen aan een door hen begeleide plusactiviteit hebben deelgenomen. Deze lijst wordt uitgezet door de administratie in januari en vervolgens na invullen door de begeleiders, door de administratie in Magister geplaatst. De lijst is in feite een vinklijst met de mogelijkheid om bijzondere prestaties apart te benoemen.

6 Validering

De school neemt alleen activiteiten op die onder verantwoordelijkheid of onder regie van de school hebben plaatsgevonden, of die door de school gefaciliteerd zijn. De informatie wordt aangeleverd door functionarissen van de school. Bijzondere prestaties krijgen een plek in een open veld. Het is denkbaar dat op termijn ook bijzondere competenties een plek gaan krijgen. Validering vindt dus plaats doordat de aangemelde activiteiten (onderwijs, theater, muziek, maatschappelijke stage) voorafgaand aan het aanleveren van de informatie door de begeleider zijn gevalideerd.

7 Vorm (informatierijkdom en uitstraling)

De school geeft het plusdocument uit als “Theresia Testimonium”, ook wel “Theresia CV” genoemd op een door de school bewerkt document met serieuze, formele uitstraling. Zo wordt het papier met een papierstempel van een reliëf voorzien. Alleen de rector ondertekent, niet de secretaris van het eindexamen omdat het immers geen onderdelen van het examen betreft. Bovendien kunnen zo ook leerlingen bij tussentijds vertrek een plusdocument meekrijgen of in het voorjaar ten behoeve van intakegesprekken bij het hoger onderwijs. Op het plusdocument (“Testimonium”) worden van de activiteiten de benaming vermeld en het schooljaar waarin deze zijn uitgevoerd, afgerond, of aan is deelgenomen. Er wordt niet de omvang of nadere omschrijving vermeld, al staat dit schooljaar wel een heroverweging van deze twee zaken gepland.

8 Productie

Het grootste deel van de praktische werkzaamheden om de gegevens t.b.v. het plusdocument te verzamelen, wordt door de administratie uitgevoerd. Het aanjagen gebeurt nu nog door de rector (initiatiefnemer van het plusdocument). Mentoren, docenten en begeleiders van plusactiviteiten leveren bij voorkeur in Excel (zeker bij grote groepen) de namen aan van leerlingen die in het betreffende schooljaar aan de door hen begeleide activiteit deelnemen of hebben deelgenomen. Dit proces werd de eerste keer in mei, maar zal voortaan in januari worden opgestart. Immers, bij de gekozen opzet is de informatie tijdig beschikbaar. Het secretariaat leest de aangeleverde gegevens in in Magister of vult dat bij kleine aantallen handmatig in. Zo beschikt de school over een database aan uitgevoerde extra activiteiten die ook tussentijds actueel is. De administratie verzorgt de productie op formeel papier, de rector tekent en reikt plechtig uit bij de diploma-uitreiking.

9 Communicatie

In het eerste schooljaar van uitgifte zijn de ouders aan het eind van het schooljaar geïnformeerd. Na de eerste keer pakt de school de communicatie iets anders aan. Op de ouderavonden aan het begin van het schooljaar wordt aandacht besteed aan het plusdocument/CV en ontvangen de mentoren een mail ten behoeve van hun mentorleerlingen. Het uiteindelijke doel is immers het stimuleren dat leerlingen extra's doen, en daarom is het van belang dit proces tijdig op te starten.

10 Ontwikkeltraject

Drie jaar voor de uitgifte van het eerste plusdocument heeft de school het “Theresia CV” in de planning opgenomen. In dit schooljaar 2014-2015 hebben de voorbereidingen plaatsgevonden in een werkgroep van de volgende functionarissen: administratie, beheerder Magister, afdelingsleider met ICT-verantwoordelijkheden, coördinator TOM-projecten (Talent op Maat), rector). De rector was de initiatiefnemer. Het concept van het plusdocument is met de leerlingenraad besproken. De school heeft in 2015 voor de eerste keer een plusdocument meegegeven. Voor het komende jaar, de tweede ronde, zijn er nog enkele ontwikkel- en verbeterpunten, waaronder het vervroegen van het moment van verzamelen en het overwegen van een vermelding van de omvang en/of nadere omschrijving.

De contactpersoon (ambassadeur) is Tomas Oudejans

DE RECTOR VAN HET THERESIALYCEUM TE TILBURG
VERKLAART DAT

Mayke F. Ictief

TIJDENS ZIJN/HAAR SCHOOLLOOPBAAN HEEFT DEELGENOMEN
AAN DE VOLGENDE EXTRACURRICULAIRE ACTIVITEITEN

schooljaar 2014/2015

Leerlingenraad	actief deelgenomen
Biologie olympiade	actief deelgenomen
maatschappelijke stage	afgesloten
Traject op Maat: hoogbegaafdheidsprojecten	actief deelgenomen

schooljaar 2013/2014

Debatclub Dicendo Discimus	actief deelgenomen
module Cambridge Engels	afgesloten

schooljaar 2012/2013

module Cambridge Engels	afgesloten
-------------------------	------------

schooljaar 2011/2012

extra vak Latijn	afgesloten
extra vak Grieks	afgesloten

schooljaar 2010/2011

extra vak Latijn	afgesloten
extra vak Grieks	afgesloten

schooljaar 2009/2010

extra vak Inleiding in de klassieke cultuur	afgesloten
extra vak natuurwetenschappen	afgesloten

Mr.T. Oudejans
Tilburg, juni 2015

Dit testimonium (of plusdocument) is een persoonlijk document waarin succesvol afgeronde (talent)programma's, stages of andere buitenschoolse maar schoolgerelateerde activiteiten staan vermeld. Onderliggende werkstukken, verslagen, certificaten e.d. worden door de leerling zelf beheerd.

Plusdocument Thomas a Kempis, Arnhem

De negen aandachtspunten

1 Waarom?

De school wil met het plusdocument de talentontwikkeling van de leerling zichtbaar maken en duidelijk maken wat de bijdrage van de school daaraan is. De school spant zich in om extra uitdaging te stimuleren als een van de pijlers van de ontwikkeling van de school. Voor alle leerlingen (havo, atheneum, gymnasium) kan het plusdocument zodoende bijdragen in een positief zelfbeeld. De school wil bereiken dat het plusdocument een rol speelt in een goede voorbereiding van de leerling op de vervolgstap naar het vervolgonderwijs, bijvoorbeeld als voorbereidingsstap op weg naar de studiekeuzecheck. Het plusdocument speelt als zodanig geen rol in de profilering van de school. De school zet op een andere manier al sterk in op het thema uitdaging, in varianten verbonden aan de verschillende schoolsoorten. Het plusdocument is daarvan de zichtbare waardering aan het eind van de schoolloopbaan.

2 Voor wie?

Het plusdocument is voor alle leerlingen bedoeld. In de eerste fase van ontwikkeling wil de school het plusdocument meegeven aan leerlingen die de school na de examenklas verlaten (2016); vervolgens wil de school het plusdocument ontwikkelen tot een informatiebron die de leerling jaarlijks met het eindrapport meekrijgt.

Leerlingen kunnen in alle leerjaren deelnemen aan activiteiten voor het plusdocument of eigen activiteiten aandragen. In de toekomst zou het goed mogelijk kunnen zijn dat leerlingen jaarlijks één of meer activiteiten aan een verzamelstaat toevoegen. Daarvoor moet nog wel het schooladministratiepakket worden ingericht. Het eerste jaar werkt de school met een inventarisatie onder de examenkandidaten. Onder hen wordt geïnventariseerd wat zij hebben gedaan; de leerlingen geven zelf een korte beschrijving, een vorm van bewijs, benoemen competenties die geoefend en getoond zijn en de hoeveelheid bestede tijd. Voor de school is de voorbereiding op het vervolgonderwijs en de bewustwording daarvan een essentieel onderdeel. In het volgende schooljaar wil de school gaan oefenen met die bewustwording, bijvoorbeeld door toelatingsgesprekken te oefenen. Om dat voor te bereiden overweegt de school dit schooljaar een pilot uit te voeren met enkele mentoren, enkele personen van buiten de school, wellicht enkele oud-leerlingen en belangstellende examenkandidaten.

3 Wat?

Op het plusdocument komen alle schoolgebonden/schoolgerelateerde of door de school gefaciliteerde extra's. Dat zijn (grote) cognitieve en competentiegerichte programma's die niet op de cijferlijst terecht komen zoals Havo Exact, IBC, taalcertificaten. Ook programma's gericht op burgerschap (maatschappelijke stage), deelname aan en uitvoeren van bijzondere activiteiten binnen de school (Olympiades, sporttoernooien, debatgroep, internationale activiteiten) worden vermeld op het plusdocument. Ook persoonlijke ontwikkeling zoals deelname aan de leerlingenraad, schoolkrant, medezeggenschapsraad krijgt een plek. Leerlingen kunnen ook bijzondere talenten en prestaties van buiten de school een plek geven op het plusdocument, maar de school hecht eraan dat dan wel het geleerde zichtbaar gemaakt kan worden. Maatschappelijke stage wordt wel, LOB-activiteiten worden niet opgenomen, omdat deze behoren tot het standaard en verplichte programma van een school. De havobedrijfsstage daarentegen wordt weer wel opgenomen. Er wordt tussen binnen en buiten school geen grens getrokken: het gaat erom dat de leerling t.b.v. zijn toekomstig cv het geleerde duidelijk kan maken.

Competenties worden nadrukkelijk vermeld op het plusdocument, evenals een korte omschrijving van de activiteit. Hier zit dan ook de toets van de kwaliteit van het geleerde. De school wil de gehanteerde competentieset weliswaar uitbreiden, maar ook beperkt houden. Op dit moment gebruikt de school als competenties verantwoordelijkheid nemen, leiderschap, samenwerken, organiseren, probleemoplossend werken, beroepshouding ontwikkelen.

4 Eigenaarschap

De school is eigenaar van het plusdocument en neemt de regie in het verzamelen van informatie. De school wil in de komende jaren toewerken naar een aanpak waarbij de regie voor het verzamelen en bijhouden van de informatie voor een groot deel bij de leerling komt te liggen. Om dat te bereiken moet eerst het schooladministratiepakket worden ingericht. De school ziet het plusdocument als een document van de leerling, dat weliswaar wordt gevalideerd door de school, maar in belangrijke mate de start is van het curriculum vitae van de leerling. De leerling is degene die gebruik moet kunnen maken van het plusdocument door voor hem relevante onderdelen te kunnen benoemen en relevante competentieontwikkeling aan te kunnen geven. Die bewustwording van competenties is een belangrijk speerpunt van de school en het is dan ook passend om de leerling in de keuze en presentatie daarvan een belangrijk stuk van de regie te geven.

5 Wijze van verzamelen

In het schooljaar 2015-2016 heeft de school een inventarisatiedocument ontwikkeld om van examenkandidaten te horen wat plusdocumentwaardig is en werkt de school aan het inrichten van het schooladministratiepakket. In de toekomst verwacht de school dat de schoolgebonden activiteiten in het schooladministratiepakket worden geplaatst en externe activiteiten in en na gesprek met de mentor door de leerlingen worden ingevoerd. Cruciaal is daarbij een goede korte omschrijving van de activiteit en een aanduiding welke competenties geoefend zijn of aangetoond kunnen worden. De meest passende werkwijze wordt nog ontwikkeld.

6 Validering

De school neemt activiteiten op die deels wel en deels niet onder verantwoordelijkheid of onder regie van de school hebben plaatsgevonden, of door de school gefaciliteerd zijn. De informatie wordt door de leerlingen aangeleverd en door de mentoren marginaal getoetst. Bij interne activiteiten vindt validering plaats door overlegging van behaalde certificaten of eventuele controle van deelnemerslijsten die door begeleidende docenten van bepaalde activiteiten zijn opgesteld. Bij bijzondere prestaties buiten de school vindt validering door de mentor plaats. Deze heeft doorgaans drie maal per jaar een gesprek over de gang van zaken met betrekking tot de extra's, al dan niet in groepsverband. Een correcte aanlevering van informatie door de leerling is daarbij een thema, net zoals een persoon zich voorbereidt op een sollicitatie.

7 Vorm (informatierijkdom en uitstraling)

De school wil het plusdocument uit gaan geven als het plusdocument van de school op een door de school ontworpen document met serieuze, formele uitstraling. De concrete vormgeving wordt voor de uitreiking van 2016 gerealiseerd. Het plusdocument wordt ondertekend door de schoolleiding. Op het plusdocument worden van de activiteiten de benaming vermeld, het schooljaar waarin deze zijn uitgevoerd met enkele bewoordingen ter toelichting, de geoefende en getoonde competenties, en de hoeveelheid bestede tijd.

8 Productie

In dit eerste jaar van uitvoering wordt de informatie voor het plusdocument verzameld door schoolleiding, werkgroep en mentoren door de leerlingen m.b.v. een formulier te bevragen. Tegelijkertijd wordt gewerkt

aan het inrichten van het schooladministratiepakket voor een vlotte productie van het document. De verwachting is dat het aantal thema's op het plusdocument zal variëren van enkele tot maximaal tien. Als in de loop van de jaren een grote verzameling is aangelegd, zal de toekomstige leerling keuzes moeten maken.

De werkwijze voor administratie en mentoren is nog niet uitgekristalliseerd, omdat juist in deze periode gewerkt wordt aan de inrichting van het schooladministratiepakket. Over die inrichting maakt de school zich geen zorgen. Wel zoekt de school nog naar de meest effectieve manier om heldere formuleringen te verwerven: welke rol moeten leerling en mentor daarin vervullen. Dat geldt ook voor de competenties. De basisset is gereed (en daar wordt al geruime tijd mee gewerkt); de vraag is welke competenties daar nog aan toegevoegd kunnen worden zonder het overzicht te verliezen.

Het einddocument wordt nog een keer ter controle aan de leerlingen voorgelegd voordat het definitief wordt uitgedraaid en ondertekend door een lid van de schoolleiding. Het document wordt plechtig uitgereikt bij de diploma-uitreiking. In overweging is nog de vraag of ook de leerling moet ondertekenen: het plusdocument is immers ook te beschouwen als de eerste stap op weg naar een curriculum vitae.

9 Communicatie

De communicatie over het plusdocument is betrekkelijk terughoudend. De kern zit in het inhoudelijke verhaal van wat de school biedt, niet in het document dat het uiteindelijk resultaat vormgeeft. Nu de school is gestart met een grondige inventarisatie onder leerlingen en overweegt om een pilot uit te voeren om hen zo goed mogelijk voor te bereiden op het gebruik van het plusdocument (en onderliggende informatie) t.b.v. het vervolgonderwijs, kan het zijn dat de wijze van communiceren over het plusdocument wordt herzien. Dat geldt ook zodra het jaarlijks met het eindrapport uit te geven document gerealiseerd wordt.

10 Ontwikkeltraject

De school werkt al geruime tijd aan het ontwikkelen van de school tot een instelling met een breed extra programma voor havo, atheneum en gymnasium dat op verschillende manieren wordt ingevuld en vormgegeven. Het onderwijsprogramma, het rooster, de keuzemogelijkheden van de leerling, de communicatie met ouders en de buitenwereld is daarop afgestemd. Het plusdocument is een logische volgende stap: zichtbaar maken van wat de school doet en wat de leerling in zijn brede vorming leert.

De school deelt het ontwikkeltraject voor het plusdocument in in twee fases. In het voorjaar van 2016 inventariseert de school bij de examenkandidaten welke extra's een plek zouden kunnen krijgen op het plusdocument en zorgt de school voor een lichte toets ter validering. Dit moet leiden tot een plusdocument voor alle gediplomeerden in 2016. In het verzamelen van informatie spelen de afdelingsleider en de mentoren een rol. In dezelfde periode gaat een werkgroep (met ook vertegenwoordigers van de onderbouw) aan het werk voor de lange termijn: mede op basis van de inventarisatie van de eerste fase het opzetten van een structuur om het plusdocument, met rijke informatie, jaarlijks aan leerlingen (met het rapport) mee te kunnen geven. Een belangrijk element daarin wordt het ontwikkelen van een eenduidige formulering van wat de school aan competenties wil formuleren op het plusdocument. Leerlingen (leerlingenraad en klankbordgroepen examenklassen) zijn in het voorjaar geïnformeerd en betrokken bij de ontwikkeling.

De contactpersoon (ambassadeur) is Yvonne Balk

Inventarisatie Plusdocument H5 2015-2016

Naast je diploma en je cijferlijst krijg je aan het eind van het schooljaar een Plusdocument. Daarin staan activiteiten beschreven die laten zien dat je naast de kennis en vaardigheden die je in de les hebt opgedaan, ook andere dingen hebt geleerd en competenties hebt ontwikkeld. Met het Plusdocument kun je (aan het vervolgonderwijs of in een werkomgeving) laten zien welke ontwikkeling jij hebt doorgemaakt. Je kunt het zien als een start van je Curriculum Vitae (CV).

Jullie zijn de eerste leerlingen die zo'n Plusdocument krijgen. Met jullie gaan we uitzoeken wat er wel en niet op zou kunnen staan.

Hieronder kun je aangeven welk voorstel je hebt voor jouw Plusdocument. Welke zaken wil je er op hebben? Je kunt denken aan door de school georganiseerde activiteiten (Spaak, debatgroep, COL, Havo Exact, IBC, stage, ...), maar ook aan activiteiten buiten school (training geven, bijles geven, bijbaantje, zorgtaak, ...).

Samen met de mentoren verzamel ik jullie lijsten en beslissen we wat we wel en niet opnemen. Schrijf zaken waarover je twijfelt dus gerust op. Misschien breng je ons wel op goede ideeën. Daarna krijg je de lijst terug om die te controleren en eventueel aan te vullen. Vervolgens wordt het een officieel document dat je bij je diploma-uitreiking ontvangt.

Y. Baik

wat	korte beschrijving: wat heb je precies gedaan? (in max. 10 woorden)	bewijs / resultaat (bijv. verwijzen naar certificaat, noemen bereikte resultaat, noemen naam begeleider)	geoefende/getoonde competenties (kies uit: verantwoordelijkheid nemen, leiderschap, samenwerken, organiseren, probleemoplossend werken, beroepshouding ontwikkelen, ... (of vul aan)	inschatting aantal bestede uren
<i>aangeboden door school (aanvinken en aanvullen):</i> ☐ Spaak ☐ COL ☐ IBC ☐ HE ☐ stage ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐				

Plusdocument Twents Carmel College - locatie Lyceumstraat, Oldenzaal

De negen aandachtspunten

1 Waarom?

De school wil met het plusdocument de leerlingen de ruimte bieden om aspecten te ontwikkelen die niet in het standaardcurriculum zijn opgenomen: aspecten van cognitieve aard en van persoonlijke ontwikkeling. De school spant zich in om extra uitdaging te stimuleren en biedt leerlingen de mogelijkheid van persoonlijke leerarrangementen. De school wil met het plusdocument ook bereiken dat deze onderwijskundige keuzes gezien en herkend worden als betekenisvol door de medewerkers, de leerlingen en de ouders en door het vervolgonderwijs. Het plusdocument functioneert dus ook als onderbouwing en stimulant in het onderwijskundig beleid. In de derde plaats wil de school met het plusdocument bereiken dat de leerling zich goed kan voorbereiden op de vervolgstap naar het vervolgonderwijs, bijvoorbeeld als ondersteuning bij het opstellen van een motivatiebrief op weg naar de studiekeuzecheck. Het plusdocument speelt zodoende een rol om de leerling meer te bieden, draagvlak te ontwikkelen en de overstap naar het vervolgonderwijs te vergemakkelijken.

De school streeft ernaar om waar mogelijk praktische betekenis aan het plusdocument te verlenen. Zo zijn bijvoorbeeld met de regionale hogeschool afspraken gemaakt over vervroegde toelating tot het Honours Programma voor leerlingen die het havo-excellentieprogramma hebben doorlopen.

2 Voor wie?

Tot en met schooljaar 2015-2016 wordt het plusdocument ("Getuigschrift") meegegeven aan leerlingen die het persoonlijke leerarrangement in volledigheid hebben afgerond. Dat is een cognitief verzwaard programma in de bovenbouw en bestaat uit twee componenten: een extra vak en een reeks modules. Leerlingen kunnen ook aan een of meer modules deelnemen, maar ontvangen dan geen plusdocument. Wel ontvangt de leerlingen voor modules een certificaat van de betreffende externe instantie. Voor deelname aan het extra-programma in de onderbouw ontvangt de leerling een onderbouwcertificaat.

De school constateert dat vanuit de visie van de school het een terechte zaak zou zijn om ook leerlingen een plusdocument mee te geven die niet het volledige persoonlijke leerarrangement hebben afgerond. De school is zodoende het proces gestart om toe te werken naar een plusdocument voor alle leerlingen. Aangezien ook in de onderbouw door leerlingen allerlei extra's gedaan worden, denkt de school ook na over de vraag of het plusdocument alleen aan het eind van de schoolloopbaan uitgegeven moet worden, of dat als afgeleide daarvan de leerling jaarlijks informatie over de stand van zaken krijgt.

3 Wat?

Op het plusdocument worden nu de onderdelen van het persoonlijke leerarrangement vermeld. Alleen leerlingen die het volledige programma hebben afgerond, ontvangen het plusdocument. De school werkt nu aan de verbreding van het plusdocument met voornamelijk cognitieve plussen naar een plusdocument brede vorming voor alle leerlingen. Op dat plusdocument komen alle schoolgebonden/schoolgerelateerde of door de school gefaciliteerde extra's. Dat zijn (grote) cognitieve en competentiegerichte programma's die niet op de cijferlijst terecht komen zoals taalcertificaten (Cambridge, DELF, Goethe), masterclasses, Olympiades, deelname aan de Junior Med School, plusprogramma onderbouw. Ook programma's gericht op persoonlijke ontwikkeling zoals deelname aan de leerlingenraad, schoolkrant, medezeggenschapsraad, musical kunnen een plek krijgen op het plusdocument. Leerlingen kunnen ook bijzondere talenten en prestaties van buiten de school een plek geven op het plusdocument, maar de school hecht eraan dat dan wel het buitenschools geleerde verbonden wordt aan de school en daar zichtbaar gemaakt wordt. Voorbeeld: hockey trainen buiten de school komt niet op het plusdocument, tenzij dat leerling dit ook

binnen de school uitvoert. De school wil er in zo'n geval ook in faciliteren, bijvoorbeeld door roosteraanpassingen.

LOB-activiteiten maken nu nog geen deel uit van het plusdocument. De school heeft nog niet bepaald welke LOB-activiteiten eventueel een plek op het plusdocument kunnen krijgen. De school verwacht dat leerlingen bijzondere talenten een plek gaan geven in hun portfolio, en dat de school deze niet als zodanig op het plusdocument gaat vermelden. Eventuele activiteiten waarin die talenten zijn gebleken, echter wel.

4 Eigenaarschap

De school is eigenaar van het plusdocument en neemt de regie in het verzamelen van informatie. De school heeft een digitale omgeving in ontwikkeling die de functie van portfolio gaat krijgen. Hierin bewaart de leerling certificaten, reflecties, verslagen. De school ziet het portfolio als het eigendom van de leerling, maar het eigenaarschap van het plusdocument ligt bij de school.

5 Wijze van verzamelen

Tot en met schooljaar 2015-2016 krijgen leerlingen voor sommige extra activiteiten een certificaat en voor het volledig afronden van een omvangrijk persoonlijk leerarrangement een getuigschrift. Tutoren die in de bovenbouw de drie leerroutes van het persoonlijk arrangement begeleiden (talen; economisch; natuurwetenschappelijk), houden het overzicht en leveren informatie over het afronden van het traject aan de administratie. Datzelfde doen de begeleiders en coördinatoren van havo-excellent en vwo-extra in de onderbouw. In de toekomst verwacht de school dat de schoolgebonden activiteiten in een digitale omgeving worden geplaatst. Hiervoor implementeert men een officepakket. De school heeft nog geen besluit genomen over de wijze waarop de diverse activiteiten exact worden gecertificeerd en door de leerling opgenomen kunnen worden in de digitale omgeving.

6 Validering

De school neemt activiteiten op die onder verantwoordelijkheid of onder regie van de school hebben plaatsgevonden, of door de school gefaciliteerd zijn. Dat geldt in de kern ook voor externe activiteiten, omdat deze alleen vermeld gaan worden als de leerling daaraan ook binnen de school invulling aan heeft gegeven. Bij interne activiteiten vindt validering plaats door overlegging van behaalde certificaten of eventuele controle van deelnemerslijsten die door begeleidende docenten van bepaalde activiteiten zijn opgesteld.

7 Vorm (informatierijkdom en uitstraling)

De school geeft het plusdocument tot en met 2015-2016 uit als "Getuigschrift" op een door de school ontworpen document met serieuze, formele uitstraling. Het plusdocument wordt ondertekend door de locatiedirecteur. In de toekomst gaat het plusdocument meer vermelden dan alleen het afgeronde leerarrangement met de verzameling modules. Op het toekomstig plusdocument worden van de activiteiten de benaming vermeld, de hoeveelheid bestede tijd en het schooljaar waarin deze zijn uitgevoerd. De school heeft in overweging om langzaam toe te werken naar een plusdocument met enkele bewoordingen ter toelichting van een activiteit en waar mogelijk enkele woorden over de vaardigheden. In het komende schooljaar vindt echter eerst de verbreding plaats van een cognitief plusdocument voor een beperkte groep naar een plusdocument over brede vorming voor een grote groep.

8 Productie

Het plusdocument wordt geproduceerd door de administratie op basis van gegevens die door de tutoren wordt aangeleverd. Het einddocument wordt nog een keer ter controle aan de leerlingen voorgelegd voordat het definitief wordt uitgedraaid en ondertekend door een lid van de schoolleiding. Het document

wordt plechtig uitgereikt bij de diploma-uitreiking. Ook bij de verbreding van het plusdocument wil de school het document een onderdeel laten zijn van de plechtige diploma-uitreiking.

9 Communicatie

De communicatie over het plusdocument is vooral een onderwijskundig, inhoudelijk, gebeuren. De school heeft het concept van vwo-extra in de onderbouw, persoonlijke leerarrangementen in de bovenbouw en havo-excellent ontwikkeld en onder andere met beleidsstukken besproken met betrokkenen in de school. De school heeft een informatiebulletin persoonlijke leerarrangementen ontwikkeld, dat beschikbaar is voor medewerkers, leerlingen en ouders en hen helpt om keuzes te maken. Voor de school is de kern het inhoudelijke verhaal van wat de school biedt, niet het document dat het uiteindelijke resultaat vormgeeft. Echter, nu de school constateert dat meer en meer leerlingen de noodzaak ervaren om ten behoeve van een vervolgopleiding een motivatiebrief op te stellen en zodoende de behoefte hebben om zich daarop voor te bereiden, neemt voor de school het belang van het plusdocument als communicatie-instrument toe.

10 Ontwikkeltraject

De school werkt geruime tijd aan het ontwikkelen van extra uitdaging in de vorm van een programma in de onderbouw en in de bovenbouw in de vorm van persoonlijke leerarrangementen en havo-excellent. Die programma's staan 'goed op de rails'. De school wil nu toe gaan werken naar de verbreding van het plusdocument van een cognitief georiënteerd document voor een beperkte groep naar een plusdocument over brede vorming voor een grote groep, in feite alle leerlingen. Om dit te bereiken werkt de school aan de implementatie van een digitale omgeving die dienst kan doen als portfolio en eigendom blijft van de leerling. In het komende schooljaar neemt de school beslissingen over inhoudelijke en vormtechnische aspecten, ook al bestaat bij de kartrekkers nu al een helder beeld van de richting over het wat, het hoe en de grenzen. Met de verdere ontwikkeling wil de school bovendien bereiken dat het bredere plusdocument de leerling kan helpen bij de voorbereiding op de studiekeuzecheck, bijvoorbeeld door dit te betrekken bij de motivatiebrief. Het is voor de school duidelijk dat steeds meer leerlingen hiervan gebruik moeten of gaan maken.

De contactpersoon (ambassadeur) is Tonicha de Sousa

Getuigschrift VWO-extra

Twents Carmel College Oldenzaal (locatie Lyceumstraat) verklaart
hierbij dat

Merel Mulder

het persoonlijk leerarrangement binnen het domein 'Human
Health' & 'Human Capital' met goed gevolg heeft afgesloten

Dhr. P.O. van Haren
locatiedirecteur

Getuigschrift VWO-extra bij 'persoonlijk leerarrangement'

Naam : Merel Mulder

Leerroute : Human Health & Human Capital

Onderdeel	SLU	Toelichting
Extra vak	480	Duitse taal en literatuur
Extern PWS	80	Technische ondersteuning van het hart Cijfer: 7,8
Beroep-oriënterende stage	40	<ul style="list-style-type: none">- Echocardiografie- Cardio-anesthesist- Polikliniek Psychiatrie – Verslavingszorg
Keuze-activiteiten	171	<ul style="list-style-type: none">- Cambridge – C1- Workshop: 'In horizontale dialoog'- Twentse Wiskunde Estafette- Aansluitingsmodule Geneeskunde (Univ. Leiden)- Biologie Olympiade- Webklas Medicine (RUG)- Benoemings Advies Commissie nieuwe rector TCC

Plusdocument Portret Ubbo Emmius, Winschoten

De negen aandachtspunten

1 Waarom?

Ubbo Emmius is een school (vmbo 1-4 en havo-vwo 1-3) in Winschoten. De school wil met het plusdocument zichtbaar maken hoe de leerling naast zijn school-PTA en overig schoolprogramma heeft gewerkt aan een brede voorbereiding op zijn toekomst. Het plusdocument toont de waardering van de school voor wat de leerling meer heeft geleerd en gedaan dan al blijkt uit de cognitief georiënteerde cijferlijst.

Leren voor het leven is het motto van de school; de school ziet de invulling daarvan als breder dan kennis, vaardigheden en competenties opgedaan binnen het school-PTA en overig schoolprogramma. Met het plusdocument wil de school bereiken dat de leerling in staat is om zijn individuele persoonlijke mogelijkheden buiten de school aan te tonen (aan bijvoorbeeld functionarissen in het vervolgonderwijs of op de arbeidsmarkt). Het plusdocument is niet bedoeld om de school te profileren.

Voor de school is het plusdocument een waardevol document naast het digitale loopbaandossier (gekoppeld aan de Talentenmap). De persoonlijke ontwikkeling in het licht van de loopbaancompetenties en het zo goed mogelijk regie leren te voeren over de eigen loopbaanontwikkeling, zijn voor de school belangrijke doelen. Het loopbaandossier is een essentieel onderdeel van het programma voor elke leerling. Het plusdocument gaat in op bijzondere talenten en persoonlijke ontwikkeling.

2 Voor wie?

Het plusdocument is als onderwijskundig en pedagogisch instrument bedoeld voor alle leerlingen in de school. De school ziet het plusdocument als een manier om in kaart te brengen waar de kwaliteiten van de leerlingen liggen en waar hun passie ligt. Het plusdocument kan aan de examenleerlingen meegegeven worden met het diploma, maar ook al eerder in het examenjaar als zij in gesprek gaan met de vervolgopleiding. Ook leerlingen die na havo-3 of vwo-3 hun opleiding elders voortzetten, krijgen een plusdocument mee, evenals tussentijdse vertrekkers.

3 Wat

Ubbo Emmius gebruikt als LOB-methode de Talentenmap. De Talentenmap stimuleert de vmbo-leerling om actief met zijn of haar schoolloopbaan bezig te zijn. Het uiteindelijke doel is een passende vervolgopleiding te vinden. Zowel in de onderbouw als in de bovenbouw werkt de school aan onderwerpen als wie ben ik; wat kan ik; wat wil ik; kan wat ik wil? Naast de Talentenmap wil de school volgend jaar gaan werken met het digitale loopbaandossier waarmee op dit moment in een pilot ervaring mee wordt opgedaan. Dit loopbaandossier is een tijdlijn met vormende ervaringen. De leerling geeft per ervaring aan wat hij gedaan heeft, reflecteert hierop en bedenkt vervolgcities. De soort ervaring kan uiteenlopen van een meeloopdag op het MBO, deelname aan de leerlingenraad, tot bijbaan of hobby. Het loopbaandossier wordt als een logboek gedurende de gehele schoolloopbaan (vanaf klas 1 tot en met 4) meegenomen en aangevuld. De leerling heeft de mogelijkheid het dossier te downloaden of te printen, zodat het gebruikt kan worden bij loopbaangesprekken, als plusdocument of als ondersteuning bij het zoeken van een stage of bijbaan.

Het digitale loopbaandossier vormt de bron voor het plusdocument. Op het uiteindelijke plusdocument komen de extra's te staan. Voorbeelden zijn de rol van gastheer of gastvrouw in een zorginstelling, het mede organiseren van grote evenementen, optreden in het theater (de school heeft een sterke praktische band met het theater), leerlingenraad, kantinehulp, lesgeven op een basisschool. Als een activiteit ook al onderdeel uitmaakt van het PTA, wordt deze niet vermeld op het plusdocument. Die grens kan van geval

tot geval verschillend liggen.

Er is door de school besloten om vooralsnog alleen schoolgerelateerde activiteiten op te nemen in het plusdocument. Dat kunnen heel goed activiteiten zijn die buiten de school zijn uitgevoerd, maar alleen als deze worden gedaan in het kader van het onderwijs en zijn gevalideerd. De talenten en brede vorming worden uitgedrukt in competenties zoals organiseren, faciliteren, presenteren en sociale competenties. Een keuze voor cognitieve extra's komt met name bij de vmbo-leerlingen niet veel voor, maar kunnen ook een plek krijgen op het plusdocument.

4 Eigenaarschap

De school zet het plusdocument op als een document waarvan de verantwoordelijkheid in sterke mate bij de leerling ligt. De leerling maakt de keuze, al dan niet in overleg met de mentor, welke ervaringen en talenten een plek verdienen op het plusdocument. De school gaat echter na (via de mentor) of deze ervaringen gevalideerd of gecertificeerd zijn. Het document dat de school uiteindelijk aan de leerling meegeeft is, wordt ondertekend door de directeur van de school. Zodoende ligt het eigenaarschap van het plusdocument bij de school, de verantwoordelijkheid voor de keuze van de onderliggende activiteiten en talenten bij de leerling.

5 Wijze van verzamelen

Het plusdocument hangt nauw samen met het digitale loopbaandossier. Het plusdocument vormt een bewuste en overwogen selectie van onderdelen uit het totale loopbaandossier. Leerlingen starten in de brugklas met het loopbaandossier. Uit dit loopbaandossier haalt de leerling activiteiten voor zijn plusdocument.

De mentor en (eventueel externe) begeleider accorderen en vermelden een beoordeling en de hoeveelheid bestede tijd. Overigens hoort hier nog een vorm van validering bij, een eenvoudig certificaat dat de leerling in het portfolio uploadt (zie 6 Validering).

Doordat mentoren (en docenten) geregeld met de leerling op de inhoud van het loopbaandossier reflecteren in de vorm van loopbaangesprekken (drie maal per jaar), raakt het loopbaandossier langzaam met steeds meer informatie gevuld. Het digitale loopbaandossier wordt als zelfstandige applicatie gebruikt; er komt geen koppeling met het schooladministratiepakket.

6 Validering

Op het uiteindelijke plusdocument worden competenties vermeld en activiteiten die door de leerling zijn geselecteerd als ondersteuning ('bewijsstuk') voor de beheersing van die competenties. De leerling put voor deze activiteiten uit het digitale loopbaandossier en bespreekt deze met de mentor. Mentor en leerling bepalen of de activiteit vermeldenswaardig is voor op het plusdocument. Daarbij checkt de mentor de bewijslast. De school streeft ernaar om de validering de vorm te geven van een eenvoudig standaarddocument dat de leerling deels zelf invult en laat ondertekenen door de begeleider van de activiteit. Het document wordt door de leerling geüpload in het digitale loopbaandossier en in die zin door de leerling beheerd. De mentor vinkt de competenties op het uiteindelijke plusdocument aan.

7 Vorm (informatierijkdom en uitstraling)

Het plusdocument is in ontwikkeling en de school verwacht in 2016 in de examenklassen een proeve van een eerste plusdocument mee te geven. Gezien de recente implementatie van het digitale loopbaandossier kan dit plusdocument nog niet gebaseerd zijn op een volledig gevuld loopbaandossier. Om ervaring met de plusdocumentgesprekken op te doen en de technische vraagstukken te verkennen, gaat de school bij de examenkandidaten inventariseren wat vermeldenswaardig zou zijn en welke competenties in het bijzonder tot ontwikkeling zijn gekomen.

Het plusdocument krijgt de vorm van een mooi vormgegeven officieel A4 op diplomapapier met aan de voorkant de persoonlijke gegevens van de leerling en op de achterkant de competenties en talenten die tot ontwikkeling zijn gebracht. Daarnaast de activiteiten waarop de conclusies zijn gebaseerd en de hoeveelheid bestede tijd. Tevens komt er een korte toelichting op de competentie(s) geschreven door de mentor. Voor dat laatste wil de school een set adequate typering ontwikkelen. De directeur ondertekent het plusdocument.

8 Productie

Nadat de leerling de keuzes voor de vulling van het plusdocument heeft gemaakt, wordt het plusdocument door de school gegenereerd en gedrukt. De school overweegt nog op welke wijze en op welk moment afronding en productie het meest waardevol zijn: praktisch gezien lijkt het voor de hand te liggen om een concept van het plusdocument mee te geven voordat de gesprekken met het vervolgonderwijs plaatsvinden. Echter, om de waardering van de school voor de leerling en de waarde van het document te onderstrepen, reikt de directeur het bij de diploma-uitreiking ondertekend uit. Eerder vindt een afrondend plusdocumentgesprek met de mentor plaats.

9 Communicatie

De doelen die de school nastreeft met het plusdocument zorgen ervoor dat vanaf de brugklas docenten en mentoren betrokken worden bij het loopbaandossier. Mentoren van het vierde jaar voeren het laatste loopbaangesprek van dat jaar als plusdocumentgesprek. Waarschijnlijk zal de afronding van het traject de meeste extra tijd en aandacht van mentoren vragen: welke competenties zijn vooral bij deze specifieke leerling tot bloei gekomen en welke woorden passen daar het best bij.

Het plusdocument vloeit voort uit de visie en missie van de school. Communicatie met alle betrokkenen is voor de school belangrijk. Er wordt een folder over het plusdocument ontwikkeld, op ouderavonden wordt aandacht aan het plusdocument besteed en intern is er aandacht voor de communicatie met mentoren voor het onderhouden van de mentorgesprekken over de brede vorming.

10 Ontwikkeltraject

De school is vorig schooljaar begonnen met de introductie van de talenturen in de brugklas. De komst van het begrip plusdocument heeft een aantal vraagstukken voor de school helderder gemaakt. De meest opvallende waren de afstemming met het loopbaandossier, het bepalen van de grens van wat er wel en niet op het plusdocument komt, het wel of niet hanteren van een minimumnorm in uren of punten voor vermelding op het plusdocument.

De school heeft nu de keuze gemaakt om in 2015-2016 aan de gediplomeerde leerlingen een plusdocument mee te geven, waarbij van de leerlingen een bescheiden activiteit wordt verwacht, namelijk het aangeven op een door de school aangegeven lijst wat de extra activiteiten zijn geweest; een terugblik omdat er tot nu toe geen registratie van de extra's plaatsvond. Hier ligt dan ook de eerste en waarschijnlijk meeste aandacht vragende extra activiteit voor de mentor: aangeven welke competenties vooral tot bloei zijn gekomen en daar enkele passende woorden bij formuleren. Het benoemen van een passende, beperkte set, competenties en het ontwikkelen van een passende set typering van leerlingkwaliteiten vraagt vermoedelijk het meeste denk- en afstemwerk.

Het daarop volgende schooljaar wordt deze werkwijze herhaald met de examenkandidaten waarna in de volgende jaren het systeem met het digitale loopbaandossier de informatie levert.

De contactpersonen (ambassadeurs) zijn Jaap Bakker en Cora Houweling

Plusdocument

Naam Caroline

Bij het diploma vmbo GL

Datum 01-07-2016

Persoonlijke ontwikkeling

Presenteren

Organiseren

Faciliteren

Sociale competenties

Vaardigheden en competenties

Deze leerling kan een goede planning opzetten. Zij is in staat te zorgen dat de doelen worden bereikt en de activiteiten volgens plan verlopen.

Talentontwikkeling

Sport

Muziek

Theater

Creativiteit

Dit heb je laten zien door

Deelname aan de leerlingenraad
klas 1 t/m 4

Handtekening Jaap Bakker,
directeur Ubbo Emmius Winschoten

.....

Plusdocument

Naam Dorine

Bij het diploma vmbo GL

Datum 01-07-2016

Persoonlijke ontwikkeling

Presenteren

Organiseren

Faciliteren

Sociale competenties

Talentontwikkeling

Sport

Muziek

Theater

Creativiteit

Vaardigheden en competenties

Dit document krijg je uitgereikt, omdat je bijzondere prestaties hebt verricht op het gebied van theater.

Dit heb je laten zien door

Dit heb je laten zien door je bijdrage aan de voorstelling "Oud Spoor"

Handtekening Jaap Bakker,
directeur Ubbo Emmius Winschoten

.....

Plusdocument

Naam Rosalie

Bij het diploma vmbo KB

Datum 01-07-2016

Persoonlijke ontwikkeling

Presenteren

Organiseren

Faciliteren

Sociale competenties

Vaardigheden en competenties

Deze leerling heeft zich tijdens haar schoolloopbaan bijzonder sociaal en behulpzaam naar anderen opgesteld. Zij heeft ruzies helpen voorkomen en geholpen bij het oplossen van problemen.

Talentontwikkeling

Sport

Muziek

Theater

Creativiteit

Dit heb je laten zien door

Je hebt dit laten zien door deelname aan het Peerproject

Handtekening Jaap Bakker,
directeur Ubbo Emmius Winschoten

.....